

MINDEN OLVASÓNK NYER!

BUDAPEST

M. Kir. Külügymin. sajtóarchivuma

1. Diszkrét. 2.

orsjátékon, csak szelvényt kell gyűjteni

Sírona 12

tarina plačena u gotovom!

Cena - ára 1/2 dinár

Reggeli Ujság

18. évfolyam 94. szám

Urednik - Szerkeszti
Andrée Dezső

Noviszad, 1937 április 7, szerda

Dr. Benes az oplenáci templomban és az avalai Ismeretlen Hős sírjánál

Öfensége Pavle régensherceg Oplenácon ebédel adott a csehszlovák köztársasági elnök tiszteletére

Beográdból jelentik: Tegnap délelőtt az udvari különvonaton utaztak el a topcsideri állomásról Öfensége Pavle régensherceg, Öfensége Olga hercegnő, öexcellenciája dr. Benes Eduárd a csehszlovák köztársaság elnöke és dr. Benesné Mladenovára, ahonnan autón folytatták útjukat az oplenáci templomig.

Öfenségeik és öexcellenciája kíséretében voltak: dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter, dr. Krofta Emil csehszlovák külügyminiszter, Samal a csehszlovák köztársasági elnök kabinet irodájának főnöke, Strimpj protokoll főnök, dr. Girsza beográdi csehszlovák követ, Antics, Öfensége udvari minisztere, Blaha tábornok a csehszlovák köztársasági elnök katonai irodájának főnöke, dr. Jina kabinetfőnök, Mali ezredes csehszlovák katonai attasé, Protics Vaszilije prágai jugoszláv követ, Simovics Dusán tábornok, Nedics tábornok a repülőcsapatok parancsnoka, Csolák-Antics udvarnagy, Hrisztics tábornok Öfensége első szárnysegéde, Lozsanics udvarhölgy, Mihajlovics Mihos meghatalmazott miniszter, Radovics Milorád tábornok, dr. Benes kabinetjének titkára, Hemza és az ügyleles szárnysegéd.

Oplenáca főrtént megérkezésük után Öfensége a régensherceg, Öfensége Olga hercegnő, öexcellenciája dr. Benes és felesége és a kíséret tagjai megjelentek Boldogult Egyesítő Vitéz Alekszandar király sírjánál és hódoltak emlékének.

A magas vendégeknek Szmederevszka Palánkáról kivezényelt lovas osztag és katonazene adta meg a katonai tiszteletet.

Déli egy órakor Öfensége Pavle régensherceg és Öfensége Olga hercegnő az oplenáci királyi villában ebédel adtak dr. Benes és a

kiséret többi tagjai részére.

Topoláról dr. Benes Eduárd és kísérete autón tették meg az utat az Avaláig, ahol a csehszlovák köztársaság elnöke megkoszorúzták az Ismeretlen Hős sírját.

Délután dr. Benes Eduárd kihallgatáson fogadta a jugoszláv tudományos és társadalmi élet számos előkelőségét, este pedig résztvett a csehszlovák követségen adott diszvacsorán.

Dr. BENES AJANDÉKA

Dr. Benes Eduárd, hétfői látogatása alkalmával Öfensége II. Petar királynak egy aranyból készült utazási felszerelést adott át, Öfensége Pavle régenshercegnek pedig csehszlovák kristályból készült gyönyörű szervizt nyújtott át.

Öfensége Pavle régensherceg pedig Roszandics Toma »juhászgyermek« bronzfiguráját adta át öexcellenciájának.

MAGAS KITÜNTETÉSEK

Pavle régensherceg Öfensége dr. Benes Eduárd kíséretében levőknek a következő magas kitün-

tetéseket adományozta:

Simál kancellárnak a jugoszláv koronarend első osztályát, dr. Stimpl Ludvignak a csehszlovák külügyminisztérium protokollfőnökének a jugoszláv koronarend első osztályát, Blaha tábornoknak a köztársasági elnök katonai irodája főnökének a Szent Száva rend első osztályát.

II. PETAR KIRALY KITÜNTETÉSE

Dr. Benes Eduárd a csehszlovák köztársaság elnöke Öfensége II. Petar királynak a legmagasabb csehszlovák kitüntetést, a Fehér oroszán rend nagy keresztjét adományozta a nyakékkal.

A nemzetiek Bilbao előtt

Nagyarányu összeesküvést leplezték le Madridban

A salamancai főhadiszállás jelentése szerint

a nemzetiek a biscayai szakaszon tovább folytatták sikeres előnyomulásukat.

noha egész nap havas eső esett. A madridi harc téren a nemzetiek visszaverték a kormánycsapatok támadását. Három szovjetgyártmányú harci-kocsit a nemzetiek kezére került.

A franciaországi Bayonne kikötőjében egy spanyol kormányhajón benzín-robbanás történt. A hajó nagy része elpusztult.

ÖSSZEESKÜVÉS MADRIDBAN

Madridból jelentik a Havas-iroda: A spanyol fővárosban messze szétágazó összeesküvést leplezték le. Az össze-

esküvés vezetőit letartóztatták. Megállapították, hogy fegyveres lázadást készítettek elő és nagymennyiségű fegyver, továbbá gyújtó- és robbanóbomba fellet rendelkeztek. A házkutatások során nagymennyiségű kompromittáló iratot foglaltak le. A vizsgálat tovább folyik.

BILBAO FELÉ

A francia lapok haditudósítói szerint a nemzetiek északon

már csak 16 kilométernyire állnak Bilbaotól, Bilbao és Santander elfoglalása rövidesen bekövetkezik.

Mola tábornok állítólag ultimátumot intézett Agir baszk miniszterelnökhöz a vérontás elkerülése érdekében.

A Giornale d'Italia azt jelenti, hogy legutóbb 200 spanyol kormányrepülő képeztek ki francia repülőtereken.

A lap megjegyzi, hogy ez a benemutatózás feltűnő megsértését jelenti.

A HÉTFŐI HARCOK RESZLETEI

A nemzetiek légi hadereje sikeresen bombázta a Durango város közelében levő köztársasági hadállásokat és a bilbaoi uton levő csapatokat. A hétfőn folyó harcokból erősen kivették részüket a karlista önkéntesek is, akik

egészen az ellenség első vonaláig nyomultak előre és onnan szuronyrohammal üzték ki a kormánycsapatokat.

Hősies magatartásuk lehetővé tette, hogy az Obandino és Durango között levő kanyargós útvonalon a nemzeti csapatok folytathatták előnyomulásukat. A nemzetieknek minden utkanyarulatnál egy-egy ellenséges gépfegyverállást kellett elfoglalniuk és bár a kormánycsapatok ekeseredetten védekeztek,

a karlista önkéntesek egymásután vették be szuronyrohammal a gépfegyverállásokat.

A nemzeti csapatok így a rendkívül veszélyes terepen 5 kilométert haladtak előre.

A kormánycsapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. Az eddigi jelentések szerint

legalább ezer halottat hagytak a csatatéren.

Sok géppuskán kívül a nemzetiek két ágyut is zsákmányoltak.

Lindbergh és felesége elrepültek Zágrebből

Zagrebből jelentik: Lindberg ezredes és felesége tegnap délelőtt elhagyták az Esplanade szállodában levő lakásukat és 10 óra 40 perckor a Borongaj repülőterre érkeztek. Lindbergh és felesége ezután beszállottak gépükbe, amelyvel 11 órakor startolt először,

de meg kellett állítania a motort, mert a gép kerekei megakadtak.

Fél tizenkettőkor végre felrepülhetett és elindult Bécs felé.

Csak az egész, kerettel együtt kivágott szelvény érvényes!

Magyarázat a szelvénygyűjtéshez

Százhetvenhat szelvényt kell kivágni és egyszerre beküldeni. Anakidején közöljük majd, hogy a szelvényeket mikor kell beküldeni.

A Reggeli Ujság 100 egynegyedes sorsjegyet vásárol és a száz sorsjeggyel mind az öt huzáson játszik, miniszteri engedély alapján. Ha időközben valamelyik sorsjegy nyer, a nyereségen újabb sorsjegyeket veszünk, a már meglévő százon kívül.

Az ötödik huzás után a nyereségeket egyenlő részben osztjuk szét a szelvénybeküldők között.

A szelvények gyűjtését bármikor meg lehet kezdeni.

Reggeli levél

Tiszteletdíj, vagy fizetés?

Allásmegosztás című cikkemhez egy érdekes hozzászólás érkezett, amelynek egyes kitételeire érdemesnek és szükségesnek tartom a választ. Nem is a vita, a cáfolat kedvéért, mint inkább a nézetek tisztázása végett. Vita már csak azért sem lehet a dologból, mert a hozzászóló jórészt ugyanazokat állítja, vagy ugyanazt követeli, ahová cikkem okoskodása is végeredményben kilyukadt. Másrészt a hozzászóló félreértette a cikk egyes kitételeit.

A hozzászóló kitanítja a községi vezetőségeket és a képzettség nélküli pénztárosokat mondván, hogy ne válasszanak meg községi pénztárosnak olyant, aki legfeljebb 4-6 elemi osztályt végzett és a községi pénztáros szabályszerűen végezze el feladatát, ne foglalkozzék a hivatalában más dolgokkal.

Eppen erről van szó. Azt hangoztattuk, hogy a községi képviselőtestületek iskolázott, tehát képzett embereket ültessenek a pénztárhoz és azokat fizessék is meg, de ne 400 dinárral havonta, mint a kérdéses bácskai járási székhelyen a két pénztárost, ne 300 dinárral havonta, mint amennyi javadalmazása azelőtt volt a szóbanforgó nagyközség egyedüli pénztárosának, hanem jóval többel, amennyiből egy értelmiségi ember falun tisztességesen megélhet. Felületes emberek szeretnek intellektuális tultermelésről beszélni, holott ilyenről szó sem lehet, mert lám még fontos községi hivatalokba sem ültetnek minden esetben intellektuelt.

A hozzászóló azzal kísérel a

szóbanforgó nagyközség vezetőségének eljárását megvédeni, hogy azt hangoztatja, hogy a legtöbb községnél a pénztárosi állás tiszteletbeli és így csak csekély tiszteletdíjjal fizethető meg. A tiszteletbeli közhivatal — ez is a régmúlt időknek egy olyan intézménye, amely ma már nem tartható fenn. Bele kell nyugodnunk, hogy manapság minden munkát meg kell fizetnünk és ha azt kívánjuk, hogy a községi pénztáros jól, lelkiismeretesen dolgozzék, akkor alkalmazunk olyan képzett embert, akinek ez a munka a kenyeré, gazdasági léte és ne bízzuk ezt a fontos munkát olyanra, akinek csak mellékes foglalkozása és aki esetleg csak hiuságból vállalja ezt a munkát, mert „községi ember” akar lenni. Ne bánja azt senki, ha valaki vagyonos ember létére „urizál”, vagyis munka nélkül jól él. Egyelőre örüljünk, ha a munkanélkülieket el tudjuk látni munkával. Nem kell azzal az ürüggyel, hogy a jómódu ember ne urizáljon, a munkanélküli szegények elöl a munkaalkalmat elvenni.

A régi, csendesebb és tehnikailag sokkal fejlettebb világban az alispán is hivatalosan ingyen, tiszteletből töltötte be állását. Ahogyan ma a magasabb közigazgatási irányítókat és tisztviselőket megfizetik, ugyanugy el kell tenni az alsóbb közigazgatási hivatalokból is a tiszteletdíjasoknak.

Tehát fizetést és ne tiszteletdíjat adjunk azoknak, akiktől becsületes munkát kívánunk.

(tbi).

Gépfegyverek „megöklözik” a zavargókat

Párisból jelentik: A clichyi véres éjszaka utórezgése nemcsak politikai és pénzügyi berkekben, hanem

közrendészeti téren is egyre jobban éreztetik hatásukat.

A kommunista tömegeknek az önvédelemre szorító karhatalommal lefolyt szabályos ütközete, ha más hasznot nem hajtott is, azzal a kellemetlen tanulsággal szolgált, hogy

a párisi rendőrség nincs kellőképpen felfegyverkezve.

Epen ezért, a március tizenhatodikai tragikus éjszaka tapasztalatai arra indították az illetékeseket, hogy a legsürgősebben pótolják a mutatkozó hiányokat. A belügyminisztériumban, valamint a törvényhatóság karhatalmi osztályán

hetek óta folynak a bizalmas megbeszélések, amelyekbe katonai szakértőket is bevonnak.

E titkos tanácskozásoknak az a céljuk, hogy előkészítsék

a párisi rendőrlégénység teljesen új védelmi- és támadófelszereléssel való ellátását.

Az illetékesek remélik, hogy így felkészülve, a jövőben hathatósan és sikeresen tudnak majd harcolni a rendbontó elemek ellen.

A készülő mélyreható változások megtudakolandó, a legilletékesebb helyre,

Páris rendőrfőnökhöz, Langeronhoz

fordultam, aki a következőket mondotta:

— Tény, hogy messzemenő reformokat tervezünk a párisi karhatalom egész szervezetében és fegyverzetében. Megfelel a valóságnak az az értesülése is, hogy az intézkedések elkerülhetetlen szükséges voltára a legutóbbi utcai összetűzések során rajadtunk rá. Elsősorban arra törekszünk, hogy mindennemű szakadást, illetve különbséget megszüntessünk a nemzetőrség csapatai és a rendőrségi alakulatok között. Ezt a külsőségekben mutatkozó eltérések eltüntetésével is igyekezünk elérni. Így például könnyű rohamsisakkal fogjuk felszerelni a közel jövőben rendőreinket, úgy hogy teljesen hasonlókká válnak majd a nemzetőrökhöz, de emellett jobban védve lesznek a bunkók és üvegek által okozott fejsebesülések ellen, amelyek Clichyben annyi áldozatot követeltek...

— Fontos feladat továbbá, hogy a vezényletet egységesítsük és gondoskodjunk a rendőrpáncsokok számának megfelelő szaporításáról. A helyzet tudniillik eddig meglepően aránytalan volt. Ugyanakkor, amikor a nemzetőrség alakulataiban minden tíz közlegényre egy parancsnok jut (lévén minden különítményben harminc ember és három főnök), addig a fővárosi rendőrség huszezer emberét mindössze hét divizionárius rendőrfőnök és husz kerületi rendőrkapitány vezényli. Súlyosbítja a helyzetet az a körülmény, hogy a rendőrtisztoknak igen sokszor Páris falain kívül, tehát olyan terepeken kell a hadműveleteket vezényelniük, amelyet nem ismernek kellőképpen, minthogy kívül esik rendes működési színterükön. Többek közt ez a körülmény is hozzájárult a clichyi véres éjszaka eseményeinek súlyosabbá tételéhez.

— Végeredményben tehát a rendőrtisztek számának emelésével, a légénység pontosabb kiképzésével és újabb fegyvernemek, illetőleg teljesen új védelmi eszközök bevezetésével fogjuk karhatalmunkat az idők követelményeihez méltóvá tenni.

Ami a rendőrök különleges fegyverekkel való ellátását illeti, e problémának megoldását

Florentin urra, a párisi bün-

ügyi és közbizalmi vegykísérleti állomás igazgatójára

bízták. Florentin, amikor laboratóriumában meglátogattam, érdeklődésemre a következő felvilágosítást adta:

— Régóta tanulmányozom a könnyfakasztó gázoknak azokat a tujtáit, amelyek alkalmasak lehetnek a karhatalom munkájának megkönnyítésére. Találtam is olyan gázokat, amelyek különösebb klinikai következmények nélkül pillanatnyilag látási zavarokat okoznak s ezért kiválóan alkalmasak a rendzavarók megfékezésére. Bizonyos, hogy a párisi rendőrség e gázok egyikével is nem-sokára fel fogjuk szerelni. Ugyanakkor vidámitó gázokat is alkalmazunk majd. Ezeknek az a sajátosságuk, hogy jókedvűvé teszik, sőt kacagásra készítetik azt aki belélegzi atómjaikat. Ez azért érdekes és megbecsülendő sajátosság, mert a vidám tömegekkel soha sincs baj, csak akkor válik veszedelmessé a helyzet, amikor a tüntetők megdühödnek. Nevető embereket könnyű megfékezni.

— Természetes, hogy az említett gázok alkalmazása szükségessé teszi, hogy rendőreinket gázmaszkokkal szereljük fel, nehogy ők maguk is áldozatul essenek a tulajdonon kiváltott ingereknek. Májris megkezdtük a gázálcok gyártását e célra. Ugyanakkor beszerezünk olyan gyorstűzelőket, amelyek gépfegyverre hasonlítanak, azonban gyilkos acéllövedékek helyett olyan rugalmas golyókat szórnak az ellenfélre, amelyek semmi esetre sem okozhatnak halált, de még súlyos sebesülést sem, csupán boksztűtésnek megfelelő laposvágásokat, vagy gyomrozásokat osztogatnak és ilyen módon vérengzés nélkül knock-outolnak, vagyis harcképtelenné tesznek egy megfelelően nagyszámu csapatot is.

— Tekintettel arra, hogy a tűzoltófecskendő nem nyilvánult eredményes védekező-fegyvernek, mivel a gumicsövet egy-kettőre kilyukasztják vagy elvágják azok, akik ellen fordítottuk azokat, most új »tömegoszlató és jözantító« szerszámot vezetünk be. Nevezetesen egy vizipuskához hasonló jókora acélszivattyút, amely ritító és letörölthetetlen festőanyagot fecskendez a támadókra. Tudosom szerint a bécsi és az amerikai rendőrség már javában használja ezeket a szerkezeteket és pedig a legjobb eredménnyel. E fecskének az a kellemetlen következménye, hogy négy-öt napra megbélyegzi azt, akire ráfröccsent, mert semmiféle kémiai szerrel nem lehet lemosni.

— Amint látja — fejezte be fanyar mosolygással nyilatkozatát Florentin ur — nem hiába élünk a technikai vívmányok, s nagy fedezések korában. Akadnak még meglepetések, ki nem használt lehetőségek, új eszközök, amelyekkel sakkban tarthatjuk és visszavonulásra kényszeríthetjük a rendbontó elemeket. Természetesen mindezek a találmányok csak arra jók, hogy a vérontást elkerülhetővé tegyék. Komoly veszedelem esetén azonban, a karhatalom is kénytelen volna löfegyveréhez nyulni. Feltéve, hogy a könnyfakasztó- és kacagató gázok, a boksztűtés és a festék-szórók nem tudnának kellő hatást elérni... A. Gy.

A vörös hadsereg a GPU ellen

Voroszilov a GPU ellenőrző szerepének megszüntetését követeli

A szovjethatóságok — mint jelentettük — letartóztatták Jagoda postaügyi népbiztost, aki nemrég még a GPU főnöke volt. A lengyel lapok a feltűnést keltő letartóztatással kapcsolatban felhívják a figyelmet arra, hogy

a szovjetben nagyon elharapózott a vesztegetés. Jagoda igen nagyszegű megbízásokat fogadott el külföldi üzletemberektől, akik kedvezményes feltételek mellett vásárolták meg a volt orosz arisztokrata családok lefoglalt ingóságait.

Jagoda utódául postaügyi népbiztossá Kaleskit nevezték ki, aki legutóbb a gépesített hadsereg parancsnoka volt.

Londonból jelentik: A Daily Mail rigai értesülése szerint a vörös hadsereg és a GPU között súlyos konfliktus tört ki. Jagoda letartóztatásával kapcsolatban

Ješov a GPU főnöke a vörös hadsereg több tisztjét is le akarta tartóztatni, mert állítólag trockijista szervezetek

szolgálatában állottak. A szovjethadsereg vezérkara azonban ellene szegült a letartóztatásoknak.

Emiatt komoly nézeteltérések kerültek sor. Voroszilov hadügyi népbiztos azt követelte Sztalintól, hogy a jövőben szüntesse meg a GPU befolyását a hadseregbe. Azt ajánlotta, hogy

a hadsereg politikai megbízhatóságának ellenőrzésére alakítsanak külön szervezetet,

amelynek tagjait a vörös hadsereg vezérkarának hozzájárulásával válasszák meg.

Ugyan e jelentés szerint a vörös hadsereg vezérkara azt is követeli, hogy

a legfőbb védelmi tanácsot, amely az időszerűen kizáróan pártvezetőkkel áll, három magasrangú tiszttel egészítsék ki.

A vezérkar azt is követelte Voroszilovtól, vigye keresztül Sztalinnál Ješov elmozdítását, Voroszilov azonban ezt a követelést nem volt hajlandó képviselni. A hadse-

Ismert mintaszerű és szolid kiszolgálás.

1937 április 14 és 15-én huzzák

az állami osztálysorsjáték

sorsjegyeit

EDDIG KILENC SZER

1.500.000 dináros

1.200.000 dináros

1.000.000 dináros

főnyereményeket a nálunk vásárolt sorsjegyek nyerték

Rein A. és Társa

Hlica 15. Z A G R E B Gajeva 8

reg többi kívánsága tekintetében a tárgyalások folyamatban vannak. Ha ezeket a követeléseket nem teljesítik, akkor

a vörös hadsereg és a párt, illetve a hadsereg és a GPU között rendkívül kijélesedik a helyzet.

Mint Tokióból jelentik, Sugijama hadügyminiszter a szovjet és Japán helyzetéről kijelentette,

hogy Japán külpolitikai helyzetét a szovjetunió és Japán közötti kapcsolatok elmérgesedése jellemzi.

Az új japán katonai tervet kizáróan az al rendeltetéssel dolgozzák ki, hogy megbénítsa a szovjet távolkeleti politikáját.

Az erdélyi németnyelvű lapok szerkesztősegei úgy határozták, hogy mindaddig nem jelentetik meg lapjaikat, amíg a román hatóságok meg nem engedik a román helyiségnevek németnyelvű használatát.

Ausztráliában van a legtöbb rádiókalóz

Londonból jelentik: A legtöbb rádiókalózt Ausztráliában kapták rajta, ahol a rádió bevezetése óta

13.000 engedély nélküli készülék tulajdonosát összesen 650.000 pengő pénzbírsággal sújtották.

Egyedül Sidneyben 229 eljárást indítottak egyetlenegy napon.

Kutatóexpedíció filmsztárok után

Hollywoodban egyes filmtársaságok beszálltak és különlegesen felszerelt vonatokat indítanak az Egyesült Államokba. Ezeknek a vonatoknak az a céljuk, hogy filmcsillagokat — férfiakat és nőket — fedezzenek fel. Minden városban, ahol a filmstúdióval felszerelt vonat megáll, a filmhez igyekvő személyekről próbafelvételket készítenek és ezeket rögtön ki is dolgozzák, sőt egy bizottság előtt másnap le is játsszák. A bizottság mindjárt meg is hozza a döntést, hogy az illető alkalmas-e a filmre.

A kalap jellemző a műveltségre

Londonból jelentik: Van egy elmélet, amely szerint egy nép kultúrsvonalára a népesség által viselt kalapok minőségétől függ. Állítólag a magas, cilindrszerű kalap jelenti a fejlett kultúrát, míg az alacsony kalap az erkölcsi züllést jelenti. A kérdésről fölösleges vitázkodni, annyi azonban biztos, hogy a fejded igen jellemző minden népre. A cilinder például, amely már nem nemzeti viselet, a legelőkelőbb és legegységesebb kalapforma. Érdekes azonban, hogy annakidején a cilinder feltalálóját megbüntették. 1797-ben ugyanis a londoni polgároknak nagy bosszúságot okozott Hetherington ur, amikor London utcáin hatalmas kürtökkel jelent meg. Sokan a közrend megbolygatását látták az új divatban. A londoni kalaposok most aztán rehabilitálták Hetheringtont és nagy érdemeire való tekintettel, melyet a kalapdivat területén szerzett, szobrot emelnek neki, hogy az utókor megtanulja tisztelni nevét.

Meglepő felfedezés:

hivatalosan az angol kabinet eddig nem is létezett

Londonból jelentik: Kevesen tudják, hogy az angol kabinet, amely a földkerekség egyik legnagyobb hatalmassága, az angol alkotmány éltelmében

eddig voltaképpen nem is létezett,

épp úgy mint a miniszterelnök hivatala. Ez a két intézmény alkotmányjogilag most született csak meg, még pedig azzal, hogy a két fogalom szerepel abban az új törvényben, amely új fizetéseket állapít meg a kormány tagjai számára. A miniszterelnök rangja eddig így szólt: »A kincstári hivatal első lordja«.

Hogy e rang viselője a miniszterelnök teendőit végzi, az eddig

csak szokás volt, nem pedig alkotmányjogi tény.

A miniszterelnök ebben a minőségben nem is kapott fizetést.

Az új törvény most kifejezetten a miniszterelnök számára évi tízezer font fizetést állapít meg s említést tesz a kabinetről is, amelyhez a miniszterek összességét számítja. Eddig csak azokat a minisztereket tekintették a kabinet tagjainak, akik a kincstári hivatal első lodrjának szűkebb tanácskozásában szoktak résztvenni.

A nemzeti szocializmus egyházellenes programja a bolsevizmussal azonos

A Vatikán lapja templomrombolásoktól tart

Rómából jelentik: Az Osservatore Romano hirt ad arról, hogy

Németországban több katolikus iskolát bezártak.

A lap ezzel kapcsolatban a következőket írja:

— Most nyílt törésre kerül a sor a katolikus vallást képviselő katolikus püspökök és az ugynevezett egységes állami iskolák között. A lap ezután azt kérde, mi történik, ha az ifjuság elveszti istenben való hitét.

A németországi templomok ekkor valószínűleg csak mű-

történeti emlékek lesznek és ünnepi gyűlések céjaira szolgálnak majd, miután a keresztény szimbólumokat eltávolították belőlük. Más templomokat valószínűleg lerombolnak majd, más nem következtethetnek. A nemzeti szocializmusnak ez a programja azonos volna a bolsevizmus programjával,

amelytől pedig a nemzeti szocializmus meg akarja védelmezni Európát és a világot. Ezek a módszerek teljesen azonosak a szovjetországi és spanyolországi módszerekkel.

A román helységnevérendelet miatt nem jelennek meg az erdélyi németnyelvű lapok

Jelentettük, hogy a Kronstaeder Zeitung című régi brassói napilap megszűntette megjelenését. — Újabb hírek szerint

a lap szerkesztősege a román helységnevérendelet miatt határozott úgy, hogy a lapot nem jelenteti meg.

Ez a rendelet nem engedi meg, hogy Erdély és Órománia helységneveit a németnyelvű lapok német elnevezéssel használják. Ugyanezen ok miatt

a Nagyszebenben megjelenő Siebenbürgisch-Deutsches Tagblatt is megszűnt.

Dolgozó Magyar Daloskörben

április 10-én

Reggelig tánc!

Tépett Rózsa

eredeti népszínmű 3 felvonásban K. Pap Jánostól

Jegyelővétel: Libisch J. élelmiszer üzletében Kralja Petra II 16 és Abraham János könyvkereskedésében Kralja Petra I.

Helyárak: 20, 15 és 10 dinár

Miért nincs filmipar Jugoszláviában?

Százmillió dinárt vesz be évente a háromszázötven mozi

— Saját munkatársunktól —

Háromszázötven mozi működik Jugoszláviában. Ebből negyven a nagy városokban, mint Beograd, Zagreb, Ljubljana és Szkopljé. Beogradnak és Zagnebnak tizenkét-tizenkét fővárosi nivóju mozi van, nagyrészt premierzozik, melyekben a világvárosok filmslágeréit, sokszor Bécsét, Budapestet megelőzve mutatják be. Egy-egy ilyen nagy filmet legalább egy hétig, de igen sűrűn három-négy hétig is műsoron tartanak. Így Chaplin „Modern Times”-jét négy hétig, a „Romeo és Juliá”-t három hétig. Évente körülbelül 300 ezer méter külföldi film jön az országba, elsősorban amerikai filmek, utánuk sorrendben francia filmek következnek, amelyek évről-évre emelkedve, a német, elsősorban a németországi filmeket kiszorítják. A bécsi filmek, továbbá a Budapesten készült németnyelvű filmek is közkedveltek és a magyar művészeket foglalkoztató filmeknek állandó, nagy közönségük van.

Beogradban és Zagneb-ben évente több mint ötmillió mozijegyet adnak el.

amelyek kis átlagot véve alapul, évi több mint 45 millió dinár bevételt jelentenek. Ha az ország összes mozijai látogatottságát és bevételeit ehhez arányosítjuk, legalább évi tízmillió mozijegyet adnak el s a bevétel nem sokkal kevesebb 100 millió dinárnál.

Ily hatalmas bevétellel szemben amelynek nagyrésze filmkölesondij címén megy ki az országból, komoly és fejlődésre alkalmas filmgyártás nincs.

Ma még tipikus filmgyarmat vagyunk s Zagreb és Beograd pedig a külföldi filmgyárak, filmkölesönzők eldorádója.

Bár az ország minden része, a romantikus szlovéniai Alpessék vidéke, a naptól izzó, csodás dalmát tengerpart, a zord Crnagora, a külföldi filmek sűrűn keresett környezete, a belföldi filmgyártás, vállalkozás hiányában nem tud elindulni.

Van egy filmtörvény, amelynek egyik pontja előírja, hogy minden mozi belföldi filmekkel tartozik kitölteni műsora legalább öt százalékát, de ily filmek hiányában a rendeletet, súlyos bírságok ellenére sem tudják betartani. Az állami filmközpont a jugoszláv gyártásu kulturális filmek és hirdatók kötelező bemutatását most rendezti és ezzel párhuzamosan a belföldi filmek gyártását is. Szórakoztató filmet még eddig nem gyártottak, de

évek hosszú során át, mintegy százezer méter kulturális és hirdatót látítottak elő,

ezekből több mint egyharmadot a jugoszláv közművelődési film (Proszvetni film). E vállalkozáson kívül, a zagrebi „Szvetloton” film vállalat adott ötven filmet, tizenötezer méter hosszúságban és az ugyancsak zagrebi „Sztela” filmgyár, tízezer méternyi, harminc filmet.

Érdekes, hogy az előállított fil-

mek nagyrésze kidolgozásuknál, tartalmuknál fogva, egyaránt jó produkeciók. Az „Ohrid tó” vadregényes vidékéről, az ott élő halászok mindennapi életéről és az ősi kolostorok környezetéről adott film, valamint a szlovéniai „Triglav” alpesi film külföldön, elsősorban Londonban figyelemreméltó sikert aratott és a beogradi „Kolarac” népegyetem mozijában, ahol csak kulturalfilmeket mutatnak be, hetekig voltak műsoron.

Számítani lehet azzal, hogy komoly hozzáértő filmvállalkozás ezen a téren az uttörés szerepét, jelentős anyagi haszonnal dolgozva s ha megerősödne, itt-ott egy-egy nagyobb filmet exportálhatna is. Az önálló jugoszláv filmgyártás már nem késhet soká.

Azt szeretnénk, hogy ugyanakkor a világ minden templomában, még a legeldugottabb helyen is, ha lehet, ugyanezzel a szándékkal vegyék magukhoz a hívek az oltári szentséget. Az engesztelés ezzel érne el legmagasabb fokát s ezzel a szép aktussal zárulna le a kongresszus. Mi nem külső demonstrációkat akarunk elérni. Célunk az, hogy a nagy alkalom valóban a világ és az emberiség javára váljék.

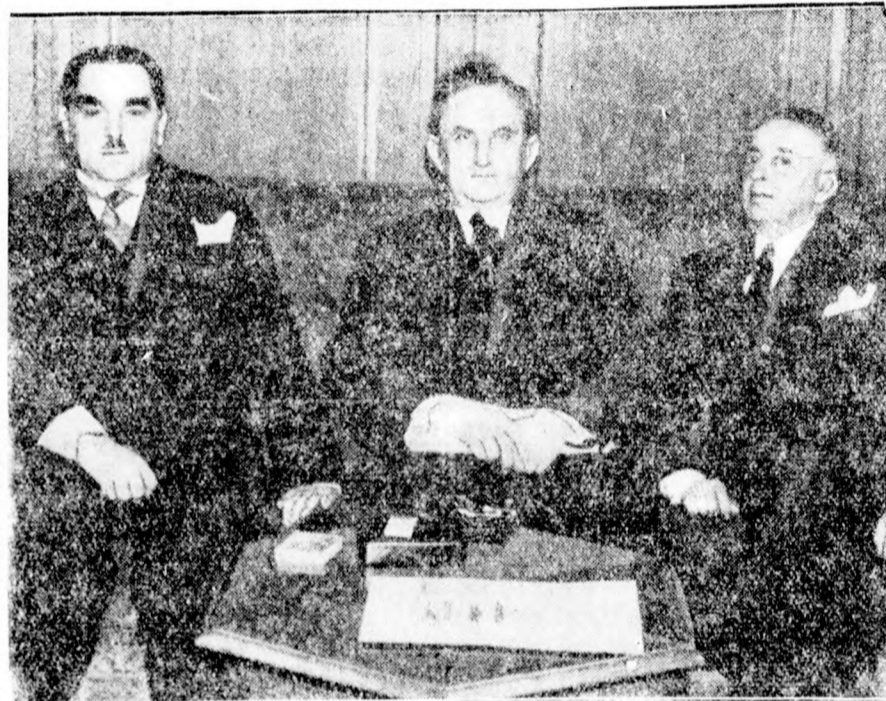
Rendet teremtenek a noviszádi Ipartestület ügyvitelében

A testület évi közgyűlése

A noviszádi Ipartestület most tartotta évi közgyűlését Szubotin Milán elnököletével. A közgyűlés megnyitása és az üdvözlések elhangzása után felolvasták az évi jelentéseket. A jelentésekből kitélt, hogy a jelenlegi vezetőség, amely a múlt év december 15-én vette át tisztségét, az Ipartestület ügyeit teljesen rendezetlen állapotban találta. A pénztárban és a testület más ügyvitelében teljes volt a zavar. Azt sem tudták, hogy a testületnek hány tagja van az inasszerződéseket nem iktatták be rendesen, az ügyviteli jegyzőkönyvben is hibák voltak. Kurbatfinszki volt ipartestületi biztos működése idején a pénztárban 6339 dinár készpénz és 5049 dinár bélyeghiányt állapított meg. Az Ipartestület a zavaros ügyvitel miatt összesen 26.425 dinárnyi járandóságot nem tudott behajtani.

A jelentések felett vita indult meg, amely azzal végződött, hogy a közgyűlés utasította a vezetőséget, hogy folytassa a testület szanálásának munkáját.

A jövő évi költségvetést 164.500 dinárban irányozták elő. Ezt a közgyűlés túlnyomó többsége elfogadta. Elhatározták, hogy a tükári teendők egy részének végzésére új tisztségviselőt vesznek fel. Elhatározták azt is, hogy a beiratkozási díj ezentul 75 dinár helyett 100 dinár lesz. Az iparosifjusági egyesületnek 5130 dinár segélyt szavaztak meg.

A KISANTANT KÜLÖGYEINEK INTÉZŐI

Dr. Sztojadinovics, dr. Krofta és Antonescu

Kétezer pap vesz részt a budapesti eucharisztikus vilá kongresszuson

Az előkészítő bizottság felhívása a világ katolikusaihoz

Budapestről jelentik: A jövő év májusában Budapesten tartandó eucharisztikus vilá kongresszus előkészítő főbizottsága már teljes erővel működik. Mihalovich Zsigmond tb. kanonok, a vilá kongresszus előkészítő főtitkár-igazgatója az előkészületekkel kapcsolatban a következőket mondotta a sajtó képviselőinek:

— Hogy ez az engesztelés és kongresszus nemzetközi legyen, estvériesen

felszólítjuk a külföldi nemzeteket, hogy már egy évvel előbb kezdjék meg ok is az imát,

a könyörgést, az előkészületeket. Azt óhajtjuk tőlük, hogy a világ

minden egyházmegyéjében már most alakuljanak meg a kisebb eucharisztikus bizottságok, amelyek gondoskodnának arról, hogy amikor Budapesten összeül a kongresszus, azok is, akik nem tudnak eljutni hozzánk, egy év alatt előkészülve, legalább lélekben velünk együtt résztvegyenek ebben a vilá engesztelésben.

— Az eucharisztikus manifesztációnak, ennek a valóban nemzetközivé vált lelki vilá engesztelésnek megkoronázása az a közös szent áldozás lesz, amellyel majd a kongresszus befejeződik.

Több, mint 2000 pap osztja ki az összegyűlt tömegnek az oltárszentséget.

Borden-Harriman asszony lesz az Egyesült Államok új oslói kive.

A kereskedelem nem részesül védelemben, ellenben egyre újabb terheket rónak rá

Kik a piszkosak: a petrovgrádi kereskedők, vagy a vendéglősök?

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi városi és járási kereskedőegyesület vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését Terzin Zsivojin egyesületi elnökletével. A közgyűlés rendkívül viharos lefolyású volt és a vita során felmerült nagyfontosságú javaslatokat zajos lármában tárgyalták.

A vezetőség jelentését Popov Vaszilije titkár olvasta fel. Ebből kitűnik, hogy az egyesület területén 968 kereskedés működik, és pedig 595 Petrovgradon a többi pedig a járásbeli községekben. Az év folyamán 119 új üzletet nyitottak, 90 pedig beszüntette működését. A kereskedésekben 198 segéd és 210 inas van alkalmazva. A jelentés továbbá megállapítja, hogy

az elmúlt év folyamán a kereskedőosztály helyzete némileg javult, a javulás azonban csak átmeneti jelentőségű.

A jó termés és a terményárak emelkedése a kereskedelmi forgalomban is éreztették hatásukat, a földművesadósságok likvidálásáról szóló rendelet azonban ellensúlyozta ezt a javulást. A kereskedelem nem részesül védelemben, ellenben egyre újabb terheket rónak rá. A gyűjtőforgalmi adó és a trosarina növelése gátolják a tartós javulást és a kereskedők talpra állását.

A jelentéshez elsőnek Brankovan Gyóka szólott hozzá és felszólalása vihart támasztott, mert a vezetőséget támadta éles szavakkal. Umann Miksa felolvasta a felügyelőbizottság jelentését és előterjesztette a jövő évi költségvetési előirányzatot, amelynek kiadási és bevételi végösszege 103.840 dinár. Ezután általános vita következett, amely helyenkint viharos lefolyású volt. Pavlovics Pavle kifogásolta, hogy a kereskedők nem fizetnek tehetségük szerint tagdíjat és előfordult, hogy jobb anyagi körülmények között levő kereskedő kevesebbet fizet mint egy másik, aki nek üzlete nem olyan forgalmas. Indítványozta, hogy az eddigi szabad meggyőződés szerinti kategóriába való osztás helyett

a kereseti adó után állapítsák meg százalékszerűen a fizetendő tagdíjat.

A közgyűlés a kérdés tanulmányozására bizottságot küldött ki. A következő felszólaló Risztics Gyóka kamarai alelnök élesen támadta a vezetőséget, különösen pedig Terzin Zsivojin elnököt. Terzin válaszában azzal vádolta meg a kereskedelmi és gyáripari kamara alelnökét, hogy megszegte adott szavát. Terzin szerint a kamarai választások előtt Risztics megígérte, hogy amennyiben Terzin támogatja megválasztását, békésen együtt fog működni a kereskedő egyesület vezetőségével. A megállapodást azonban nem tartotta be, mert megválasztása óta állan-

dóan a vezetőség ellen dolgozik. A továbbiak során Terzin beszámolt arról, hogy a kereskedelmi és gyáripari kamara székháza építése alkalmával a kereskedő egyesület ígéretet kapott a kamara vezetőségétől, hogy a székházban helyezheti el hivatalos helyiségeit, a székház felépülése után azonban a megígért két helyiség helyett csak egyet akartak az egyesület céljaira átengedni. Azt is hallotta, hogy Stanojlovics Alekszander kamarai főtitkár azt mondta volna, hogy

a kereskedőket nem engedik be a székházba, mert piszkosak.

Azért indítványozza, hogy az egyesület határozza el kereskedő otthon építését, amit a vezetőség már régebben tervbe vett és amelynek céljaira 68.788 dinár gyűlt össze. Pavlovics Pavle felszólalásában kijelentette, hogy Sztanojlovics főtitkár

nem a kereskedőkre, hanem a vendéglősökre mondotta, hogy piszkosak

és azt indítványozta, hogy az egyesület fogadja el a felajánlott helyiséget a kamarai székházban és válaszfalal ossza ketté. A közgyűlés azonban kereskedőthon építését határozta el.

Újabb nagy vihart váltott ki Sztankovics Todor kereskedő előterjesztése, aki azt indítványozta, hogy a közgyűlés mondja ki, hogy

a kereskedők ki akarnak válni a kereskedelmi és gyáripari kamara kötelékéből.

Radanov Dragolyub erre vonatkozólag azt javasolta, hogy az egyesület lépjen érintkezésbe a kamarára területén levő többi kereskedőegyesülettel és hívjon össze a kérdés eldöntésére értekezletet. Az egyesület mindkét indítványt elfogadta és ezzel azt a kívánságát fejezte ki, hogy váljon ki a kamara kötelékéből. Sztankovics Todor indítványára állást foglaltak a szilosz építés ügyében is. Az egyesület ebben a kérdésben ugyanis eddig még nem foglalt állást és amikor a Mezőgazdasági Egyesület közös akcióra hívta fel a szilosz felépítése ügyében, az egyesület nem csatlakozott a mozgalomhoz és a városban az a vélemény alakult ki, hogy a kereskedők ellenzik a szilosz felépítését. Az elnök szavazásra tette fel a kérdést és a többség

a szilosz felépítése mellett foglalt állást.

A közgyűlés ezután néhány kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után végetért.

Meghalt a noviszádi családi veszekedés sebesültje

Ecet Pál borbélysegédet beszállították a törvényszék fogházába

Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt Noviszádon megdöbbentő családi tragédia játszódott le.

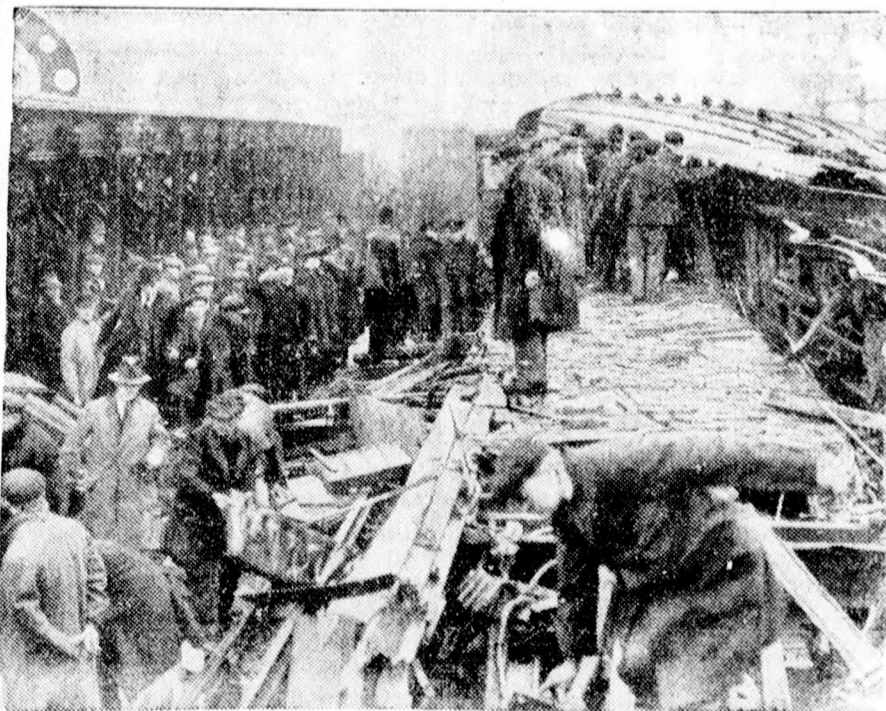
Ecet Jakab 50 éves vasúti fűtőházi munkást 23 éves Pál fia hasbaszurta

ugy, hogy az apát életveszélyes állapotban be kellett szállítani a kórházba. Ecet Jakabon a kórház

ban műtétet hajtottak végre, amely azonban nem segített és

a szerencsétlen ember keddre virradóra belehalt sérüléseibe.

A tragédia — mint ismeretes — az apa és fiu között régóta lapangó ellenségeskedés miatt következett be. Ecet Jakab haragu-

A londoni Battersea Park-állomás közelében súlyos vasúti szerencsétlenség történt.

A száralelvői szőnyeggyár szőnyeg kiállítása

aprilis 1-től 10-ig

a Kralj Alekszandar emléktájonban (Szokolana)

Eladás részletre is. Szabad bemenet. Vasárnap egész nap nyitva.

dott amiatt, mert a fia nem dolgozott. Azt állította, hogy a fia kerüli a munkát és ezért állandóan szidalmazta. A kritikus napon is emiatt veszték össze. A munkanélküli borbélysegéd annyira felindult, hogy

felkapott egy konyhakést és apját hasbaszurta.

Ecet Pált a rendőrségi eljárás befejezése után átszállították a törvényszékre, ahol Papricsics Milan vizsgálóbíró kihallgatta. A gyilkos fiu a vizsgálóbíró előtt azzal védekezett, hogy az apja őt megtámadta és erre annyira elvesztette a fejét, hogy önvédelemül felkapta a kést és hasbaszurta az apját.

A holttestet a kórházban felboncolják és csak azután temetik el.

Pincérszirájk fenyeget Londonban

Londonból jelentik: A májusi koronázási ünnepségekre hivatalosan meghívják az angol munkásszövetség négy képviselőjét is.

A londoni pincérek újabb bérkövetelésekkel léptek fel. Tekintettel a koronázásra nagy tömegben érkező külföldi vendégekre,

a pincérek kívánságai igen komoly helyzetet teremtettek az angol vendéglősiparban.

Remélik, hogy a pincérek követelésének ügyét rövidesen sikerül tisztázni.

Augusztus közepén tartják meg a szombori iparos kiállítást

A szombori ipartestület Benya Antal elnökle mellett közgyűlést tartott, amelyen megszavazták a költségvetést és tudomásul vették a múlt évi jelentéseket. Megválasztották a mestervizsgáztató bizottság tagjait, utána pedig elhatározták, hogy

ez év augusztus 15—22. között iparos kiállítást rendeznek a szombori központi elemi iskola épületében. A kiállításon a szombori járási iparosok mutatják be munkájukat.

A kiállítással kapcsolatosan más előkészületeket is tesznek, hogy minék többen látogassanak el Szomborra. A kiállítás rendezőség ezért bizottságot küldött ki, amelynek feladatává tette a kiállítással kapcsolatos rendezések előkészítését.

— Tisztviselői választás Telecskán. A községi tisztviselői állásokra kiírt pályázat alapján, szombaton választotta meg vezető tisztviselőit Telecska község tanácsa. Jegyzővé Veisz Eugent, aljegyzővé Dékies Vojiszlávot, katonai referensi állásra Rákics Milorádot, irnokká Mutibaries Borivojt választották.

A nevető Amerika

Apróságok az újvilág humoráról

A jenki világot sokan szídják, sokan dicsőítik. Egy bizonyos: Amerika sokkal fiatalabb ország, mint Európa bármelyik állama és a humora is fiatalos, kamaszos, kedves, néha kegyetlen is. Amilyen a gyermek.

Egy Mr. Abingdon nevű tanító az elemiiskolai tanulók dolgozatait gyűjti. Ezekben az írásokban nagyon szépen megnyilvánul az amerikaiak felfogása a világ különböző viselt dolgairól. Az egyik nebuló ezt írja a Föld vonzóerejéről:

A vonzást Edison találta fel. Különösen ősszel figyelhető meg, mert az almák lepotyognak a fáról.

A zenei fogalmak sem éppen tiszták. A magas (szoprán) és a mély (alt) női hang közötti különbséget így határozza meg az amerikai elemista:

(Az alt-hang a legolcsóbb zene. Főleg nők használják.)

Vannak ebben a csokorban szép megállapítások a világ népeiről és a politikáról is:

A mohamedánok és a keresztények között az a különbség, hogy a mohamedán sok, a keresztény ellenben csak egy asszonyt tarthat magának. Az utóbbit monotonianak (egyhanguság!) nevezik.

A legszebb azonban a világtörténelem amerikai szemlélete. Egy bostoni diák arra a kérdésre, hogy milyen szerepet játszott az amerikai hadiflotta a világháborúban, így felelt:

Az amerikai flotta a nemzeti himnuszt játszotta...

Sajnos, a világháború nem volt ilyen ártalmatlan foglalkozás. De az amerikai humor sokszor egészen ártalmatlan, még akkor is, ha a nagyok humoráról van szó. A viccek tetemes része arról szól, hogy ki tudja a legnagyobbat mondani. Ennek gyönyörű példája az alábbi tréfa:

— Mivel éppen a vadászatról beszélünk, — meséli az amerikai —, megjegyzem, hogy egy ízben pontosan kilencszázkilencvenkilenc szalonkát lőttem egy napon.

— Ugyan, ugyan, — mondja az angol, — miért nem mond mindjárt kerek ezret.

Nem. Pontosán kilencszázkilencvenkilencet lőttem.

Egy szalonka miatt nem veszek a lelkemre hazugságot.

Az angol nem hagyta magát befőzni és hosszú elbeszélésbe kezdett, amely szerint egy ember Liverpoolból az amerikai Bostonba uszott az Óceánon át.

— Ön tényleg látta, hogy uszott? — kérdezte az amerikai bizalmatlanul.

— Természetesen láttam. Ha jók épp a bostoni kikötőben érte utól.

— Well. Nagyon örülök, hogy Ön látta, ennek igazán örülök! Végre van egy eleven tanum. Az az ember ugyanis és voltam.

Van azonban Amerikának önkénytelen humora is, mely a legridegebb üzleti szellem szomszédágában virágzik. Például szolgáljon ez az apróhirdetés a New-York Sun vasárnapi számából:

Ezuton teszek eleget szomorú kötelességemnek, hogy minden ba-

rátommal és ismerősömmel közöljem, hogy a halál tegnap hön szeretett hitvesemet elrabolta, épp midőn egy fiúgyermekkel ajándékozott meg, akihez egy jó, egészséges dajkát keresek, arra az időre, míg új élettársat nem talállok magamnak, aki szép, házias és huszezer dollárral rendelkezik, mert jól bevezetett fehéremű üzletemet, a maradékok kiárusítása után, saját házamban, 12 Avenue 174. sz. akarom áthelyezni, ahol gyönyörű lakások már ötszáz dollártól felfelé bérelhetők.

Az amerikai üzleti világ nem szentimentális, de azért van az emberekben valamilyen felebaráti érzés, amelyet az alábbi vice világít meg:

A Brooklyn-híd közepén áll az életunt és éppen bele akar ugrani a habokba.

Egy járókelő, az optimisták fajtájából, ráront, galléron ragadja és így szól hozzá:

— Halt! Ne oly sietve! Mielőtt valami meggondatlanságot tesz, — beszéljük meg előbb a dolgot 5 percig!

Leülnek mindketten a padra és beszélgetnek egymással.

Tizenöt perc múlva felállnak, felmennek a hidra és egymást átölve beleugranak a vízbe.

Ne csodálkozzunk azon, hogy Amerikában is akadnak életuntak. A válság Amerikában, — ahol alig vannak szociális törvények, — még nagyobb nyomorúságot okozott, mint egyebütt. Itt a bizonyíték, egy vicclaplóból:

— Mr. Arington, a nagy amerikai szálloda igazgatója inspicáló körúton van. Egyszerre csak szembekerül egy cipőtisztítóval, aki nagyon keserves arcot vág. Vállára vereget és így szól:

— Csak vidáman, kedvesem! Én is mint cipőtisztító kezdtem... ma pedig szállodaigazgató vagyok! Ez Amerika!

Erre az még szomorubb képet vág.

— Ugyan kérem, én mint szállodaigazgató kezdtem... most pedig cipőtisztító vagyok! Ez Amerika!

Az újvilágot úgy szokás emlegetni, mint a törvénytelenység és erőszak birodalmát. Nem igaz. A törvények, — legalább is azok, amelyek anyagi érdekekkel függenek össze, — nagyon szigorúan érvényesülnek. Newyorkban például valakinek az jutott eszébe, hogy

az éppen megvásárolt doboz szivart tűz ellen bebiztosítsa.

Amikor azután a szivarokat elszívta, felment a biztosítótársasághoz és követelte a károsodási összeg kifizetését. A társaság ezt megtagadta, a vállalkozó szellemű jenki pedig bepörölte a társaságot. A bíróság neki adott igazat és

a biztosítási összeg kifizetésére kötelezte a társaságot.

A biztosító nem hagyta annyiban a dolgot, hanem feljelentette a kellemetlen klijent — gyűjtőgatásért, mert »egy tűz ellen biztosított tárgyat szándékosan felgyújtott.«

A bíróság kéthavi börtönre elítélte a bakafántos szivarosembert.

A levelezőnő karrierje

Csak tündérmesékben fordul elő olyan szerencse, mint amilyen a napokban érte Edith Simmonsot, a glasgowi híres Norman-áruház külföldi levelezőnőjét.

Edith Simmons körülbelül öt esztendeje állott már az áruház alkalmazásában és feljebbvalói rendkívül elégedettek voltak munkájával, úgyhogy több ízben részvált fizetésjavításban az évek során. Erre nagy szüksége is volt, mert teljesen egyedül tartotta el magát és kilencéves kisöccsét, akinek iskoláztatásáról és neveléséről ugyancsak ő gondoskodott.

Kolleganői is valamennyien szerették a kedves és mindig jókedvű Miss Simmonsot, csak azt találták különösnek nála, hogy

sohasem látták férfitársaságban.

— Érthetetlen, — mondogatták folyton, — hogy egy ilyen csinos megnyerő modoru fiatal leánynak ne akadjon udvarlója!

Miss Simmons ezeket a célzásokat mindig mély hallgatással fogadta és nem volt hajlandó nyilatkozni. Lelke legmélyén ugyanis egy nagy titkot őrzött, amelyet a világért sem vallott volna be senkinek:

halálosan szerelmes volt az áruház igazgatóinak egyikébe: Mr. H. E. Normanba.

akit néhanapján látott, amikor az igazgató ellenőrző körúton járt az irodahelyiségekben.

Néhány nappal ezelőtt Edith Simmons az áruházból kijövet, szokása szerint bement a közelben fekvő kis vendéglők egyikébe, hogy egy csésze teát megigye. A helyiség zsufolva volt, úgy, hogy kénytelen volt egy asztalhoz letelepedni, amely mellett már ült egy fiatal, de fáradtnak látszó, kissé kopott ruházatu asszony.

A két nő teázás közben beszélgetésbe elegyedett egymással. És az asszony elmondotta, hogy két sébcejtő helyzetben van: férje elhagyta, most kénytelen minden segítség és támogatás nélkül megküzdeni az élettel. Hetek óta hiába jár állás után — nincs szerencseje. Pedig odahaza jó nevelést kapott, megtanult németül, franciául, de eddig hiába kilincselte végig a hivatalokat és üzleteket, sehöl sem akadt alkalmazás számára.

Beszélgetés közben megmutatta a kislia, egy szőke, ragyogószemű négy éves apróság fényképét is. Edith Simmons egy darabig nézegette a fényképét, majd hirtelen megszólalt:

— Keressen fel engem holnap délután a Norman áruházban. Talán tudok majd állást szerezni az ön számára.

Másnap délelőtt, mielőtt az idegen asszony jelentkezett volna Edith Simmons kihallgatásra jelentkezett a személyzeti osztály igazgatójánál, H. N. Normannál. Elmondotta, hogy állást szeretne szerezni egy fiatal asszonynak, aki képzettsége folytán nemcsak alkalmas is volna annak betöltésére, hanem azonfelül még nagy szüksége is van rá.

Olyan hévvel és annyi meggyőző erővel adta elő kérését, hogy Mr. Norman egyre nagyobb es-

délkezőssal nézett rá és végül szinte zavarodottan mondta:

— Sajnálom, Miss Simmons de hiszen ön is tudja, hogy nincsen állás üresedésben és szó sem lehet arról, hogy valakit felvegyünk.

— Akkor kérem, vegyék fel az én helyemre!

— válaszolta a leány hirtelen könnybeboruló szemmel. — Én talán majd mégis csak könnyebben fogok tudni segíteni magamon...

— Kije önnek ez a nő, akit ennyire pártfogol? — kérdezte az igazgató.

— Senkim — felelte a leány. — Csak van egy gyönyörű, édes kis négyéves gyermeke és nem akarom, hogy szegényke éhenhaljon...

H. E. Norman hosszan belenézett a leány szemébe. Aztán nagy szünet után csak ennyit mondott:

— Rendben van, Miss Simmons. Miután pedig önnek e perctől kezdve úgy sincsen állása, talán eljönne hozzám feleségnek?...

Mosolvt kérünk

SPORTHORGASZ ODAHAZA

— Nem is vagy meglepve, Francis-kám, hogy micsoda nagy halat fogtam?

— Nem, mert az előbb már itt volt a halkereskedő a számlával!

★

MÜKEDVELŐKNEL

Az egyik vidéki faluban műkedvelő előadást rendezett az ipartestület.

Közvetlen az előadás előtt a rendező rátámadt az egyik szereplőre:

— Szerencsétlen! Megmondtam, hogy bundában lépjen a színpadra. A jelenet Arhangelszkben játszik, télviz idején.

— Rendező ur, bundám nincs, de belül jó melegen vagvok öltözve.

★

„SZABAD ELKISÉRNEM...”

— No, hogy megy? Hogy megy?

— Köszönöm! Há! Istennek, épen most léptem a meggazdagodás útjára.

— Ugy? Szabad egy darabon elkisérnem?

★

MI A CSODA?

A tanító meg akarja magyarázni a verekeknek, hogy mi a csoda. Megkérdezi az egyiket:

— Mi az, ha az autó elüt egy embert, aki sértetlenül kel fel?

— Véletlen... — hangzik a válasz

— És ha egy másik autó üti el és mégis sértetlen marad?

— Szerencse... — válaszolja a gyerek nyugodtan.

A tanító már türelmetlen, mert nem tudja rávezetni a csodára. Türelmetlenül kérdi:

— Jön még egy harmadik autó is és az sem tud bajt okozni az illetőnek. Mi van akkor?

— Nagy gyakorlata lehet az illetőnek az ilyesemben...

★

BIZTOS KÖVETKEZTETÉS

— Miből gondolja, hogy ezt a kuvát hölgy vesztette el?

— Amikor idehoztam, minden női hivatal előtt megállt.

★

KÉNYSZERÜSÉGBŐL RABOL...

Fekete: Kedves rabló ur, könyörüljen, a feleségem botrányt csinál, ha önz nélkül megyek haza.

Utánálló: Sajnálom, az enyém is...

HIREK

GÖRING RÓMÁBA UTAZIK

Rómából jelentik: Megbízható értesülések szerint Göring porosz miniszterelnök a közel jövőben Rómába utazik, hogy fontos megbeszéléseket folytasson Mussolinival. Az utazásra valószínűleg még Schuschnigg római útja előtt sor kerül.

— **Időjárás.** Jugoszlávia keleti felében felhős, nyugaton derült idő volt, a Száva völgyében köddel. A déli és északnyugati részekben helyenként kevesebb eső volt. A legalacsonyabb hőmérséklet Lyublyanában 1 fok, a legmagasabb Mosztárban 20 fok volt.

Időjárás: Szép, nagyrészt derült idő várható, a folyók völgyében reggeli köddel. Eső nem valószínű.

— **Hirtelen elhunyt a novibecsei községi állatorvos.** Sauer Oszkár novibecsei községi állatorvos pénteken este Vianeyvón hirtelen rosszul lett és mire a lakására szállították Novibecseré, már meg is halt, szívszélhűdésben. Vasárnap délután volt a temetése, az egész község részvételével. A Polgári Olvasó Kör zászoló alatt vonult ki. A kaszinó, a tűzoltóság, Kumán, Vranjevo, Beodra és Dragutinovo községek is képviselve voltak. A gyászszertartást Flachbort Károly evangélikus lelkész tartotta és méltatta az elhunyt kiváló érdemeit.

— **Előadás a noviszádi Népegyetemén.** A noviszádi Népegyetemen (a Szerb Maticában) szerdán, április 7-én dr. Trifunac Milos tart előadást Schiller Don Carlos című művéről. Egy hét múlva, április 14-én dr. Atanaszijevis Xenia volt beográdi egyetemi tanárnő tart előadást a jugoszláv népművészet metafizikájáról.

— **Női tavaszi kabátok, eredeti bécsi és párizsi modellek, első kézből a legolcsóbban kaphatók:** Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon. Ugyanott gummikabátok olcsón beszerezhetőek.

— **VRBASZI HIREK.** Özv. Greilach Károlyné szül. Zier Teréz, Róka ucai lakos, hétfőn hajnalban gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Az asszonyt nemrégiben becsátották el a noviszádi kórházból azzal, hogy gyógyíthatatlan. Efelelti elkeseredésében most azután önként dobta el magát az életet. — A szombori betegségyógyzó dr. Röhrig Frigyeszt nevezte ki Novivrbászra harmadik betegségyógyzó orvosnak, aki április elseje óta rendel a munkásság részére. — Az asztalosmunkások, számszerint nyolcvanvan, hétfőn bérköveteléseik miatt abbahagyták a munkát. — A jugoszláviai német orvosképzés munkaközössége szombaton, április 10-én este 8 órakor előadást rendez az Ipartestületben, melyek dr. Müller ingyijai és dr. Wallrahen stein vrbászi orvosok tartanak előadást.

— **Előadás Noviszádon a bibliai cionizmusról.** Holnap, csütörtökön, április 8-án este 8 órakor Mojzes Antal előadást tart a Szarajevszka ueca 1 számú missziós teremben. Az előadás címe: A bibliai cionizmus és az idők jelei. Az előadásra vendégeket szívesen látnak, belépődíj nincs.

— **Noviszádon megalakult a dunabánsági ekonomisták egyesülete.** A dunabánsági ekonomisták egyesületet alakítottak, amelynek első közgyűlését most tartották meg Noviszádon. A közgyűlésen dr. Dimitrijevis Miodrag báni tanácsos elnökelt. A közgyűlésen megválasztották a választmányt, amely a saját kebelében megválasztja az elnökséget.

A francia kormányt a szakszervezetek irányítják, — írja a jobboldali sajtó

Több mint kétfélmillió tagja van a Tűzkeresztnek

Párisból jelentik: Francia belpolitikai körökben élénk izgalmat keltett az a hír, hogy

a francia szociális párt vezetőit büntetőbírók elé állítják.

A francia jobboldali sajtó szemérettel Blum miniszterelnöknek, hogy tétet hajtott a szakszervezetek előtt, amelyek

24 óras általános sztrájkot helyeztek kilátásba, ha a kormány Roque ezredes és pártja ellen nem fogadatosít erélyes intézkedéseket.

A Le Jour ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a francia népfrent kormányára felett a szakszervezetek

uralkodnak és végeredményben Moszkva kormányozza Franciaországot. Az Echo de Paris azt írja, hogy

a francia baloldalon minden szabad a jobboldalon azonban eltiltják a szervezkedéstől.

Ha ez a kormányzati felfogás diadalmaskodik, a köztársasági rendszer kiszerved.

A szociális párt két vezére, De la Roque ezredes és Iharnegeray képviselő a sajtó számára tett nyilatkozatukban elmondották, hogy a tűzkeresztesek ellen indított hajszát a párt tagjainak száma 700.000 volt. Azóta ez a szám meghaladja a 2,200.000-et.

SZÁZHATVANEZER PENGŐ ODRY ÁRPÁD HAGYATÉKA

Budapestről jelentik: Odry Árpád végrendeletének felbontásakor kint, hogy a kintő színész a mai viszonyok között egész tekintélyes vagyont,

160.000 pengő készpénzt hagyott hátra.

Vagyont három egyenlő részre osztva két fiúve: Odry Zuárd, Odry Attila és neveltánya öröklik.

— **A noviszádi Polgári Magyar Kaszinó április 3-ra tervezett vasoraja elmarad.**

— **KANIZSAI HIREK.** A dunabánsági eserkészvezetők vasárnap Kanizsán értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az ideai dunabánsági táborozást Kanizsán rendezik meg június 26-tól június 30-ig. A táborozás helye a Népkeri lesz. — Arvákönyvi kimutatás szerint a múlt hónapban Kanizsán 46 születés, 18 házasság és 41 haláleset fordult elő. — A Haynald leánynevelő intézet nagytermében vasárnap délután szülői értekezlet volt.

— **Lopás Noviszád közelében.** Veszélinovics Pera vendéglős, aki nek a Római Sáncoknál van vendéglője, feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek éjszaka behatoltak a vendéglőjébe és nagymennyiségű füstölthúst és dohányneműt vittek el. A lopott áruk értéke 700 dinár. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet.** Registr. od Minisztersztva szoc. pol. Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V 1935.

— **Öngyilkosságok Szombor környékén.** Trischler Ferenc knezsevi vinográdi 70 éves földműves öngyilkosságot követett el. — Sztarivrbászton Greilachné született Csir Teréz 25 éves asszony gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. — Csonoplyán Inhof Józsefné szül. Hénner Anna, aki már régebben idegbetegségben szenved, felakasztotta magát.

Baltával védekezett a vadházasírs — két hónapot kapott

A szubotícai törvényszék tegnapi tárgyalta Milodanovics Gizi ügyét, akit az ügyész súlyos testi sértéssel vádolt. Milodanovics Gizi ugyanis

a múlt év május 18-án baltával fejbeverte vadházasírsát Páncsics Sztevan kereskedősegédét.

A tegnapi tárgyaláson Milodanovics Gizi azzal védekezett, hogy Páncsics ittasan jött haza, rátámadt, ő megijedt és ekkor kapta fel a baltát, amellyel vadházasírsát fejbeütötte.

A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével kéthavi szigorított fogháza ítélte.

— **Bácskogradistai hírek.** Az illetékes hatóság Vukadinov Vuja és Csávic Milován községi kisbírókat a további szolgálat alól fölmentette. Helyüket a legközelebbi képviselőtestületi gyűlésen töltik be. — Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint március havában született 6 fiú és 6 leány. Elhaltak Vojnovics Gyóka 75 éves, Sztéfanov Szima 54 éves, Tatics Milánó 71 éves, Bayer Pál 22 éves, Kovács Márton 7 hónapos, Kovács Mihály 85 éves, Brankov Sándor 72 éves, Szekulics Kuzmán 82 éves és Vinkovics István 77 éves korában. Házasságot kötöttek: Gárics Vása és Nityin Szofija, Takács László és Bálint Verona, Tamás István és Takács Mária, Makán Tamás és Rogács Ilona.

KÜLFÖLDI TÖZSZEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—7.95, Prága 65.80—66.20, Berlin 5.68—5.72, London 293.

Zürich. Páris 20.21 háromnegyed. — London 21.52, Newyork 438.37, Brüsszel 7.875, Milánó 23.075, Amszterdam 240, Berlin 176.80.

Bécsi sertésvásár, április 6. Felhajtás 4022 zsir- és 7287 hussertés. Irányzat mindkettőben lanya. Árak: elsőrendű zsirsértés 1.58—1.64, kivételesen 1.60, öreg 1.45—1.48, parasztsértés 1.50—1.65, hussertés 1.35—1.55, kivételesen 1.60 schilling.

Noviszádon apad a Duna vize, de a helyzet még mindig veszélyes

Noviszádnál tegnap ismét három centimétert esett a Duna víz-állása, amely ma reggel 595 centiméter volt. A jelentéktelen apadás ellenére a helyzet még mindig súlyos, mert a tegnapielőtti felhőszakadásszerű eső erősen megromlalta a gátakat és ezért különösen a csatorna mentén újabb védtintézkedések váltak szükségessé.

Tegnap délután Rajics Szvetisláv bányhelyettes is végigjárta Noviszád körül a védőgátat és jelentést tettett magának az egyes szakaszok ügyeletes mérnökeiktől, továbbá Mirkov mérnöktől az ármentesítő társulat igazgatójától.

— TOPOLAI HIREK. A Katolikus

Kör vasárnapi ingyenes kulturdélutánja rendkívül jól sikerült. Az előadás iránt olyan nagyfokú érdeklődés nyilvánult meg, hogy a nagy színházterem szükek bizonyult. A műsort Szabó Ferenc elnök beszéde nyitotta meg. Utána Körmendy István, az ógyallai esilagvizsgáló volt asszisztense tartott igen érdekes előadást a naprendszerünkhöz tartozó bolygókról és állócsillagokról, bemutatva azok képeit is. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Szikora József verset szavalt, majd Béni István, a kertészeti szakosztály elnöke tartott előadást a kertészet időszaki kérdéseiről. Befejezésül Moka Sándornak „Ecektöstölő” című bohózatát adták nagy sikerrel. A műsor végétével a vezetőség közölte a hallgatósággal, hogy felmerült az a terv, hogy fözeléknövényeket szárító és gyümölcsaszaló kemencét állítsanak fel. A tervet a hallgatóság nagy lelkesedéssel vette tudomásul és azonnal jelentkeztek olyanok, akik a kivételhez anyagi segítséget ajánlottak, sőt ingyen telket is kínáltak fel. A kör legközelebbi kulturdélutánja április 25-én lesz. — A városi főszolgabíróóság szigorú rendeltetben utasította a gép és traktortulajdonosokat, hogy a nemzetközi uton gépekkel és traktorokkal csak úgy szabad közlekedni, ha a gépek kerekeit vastag bádoglappal befedik. Veszont a gépeket az uton csak úgy szabad keresztülhuzatni, ha a járművek kerekei alá vastag deszkalapokat fektetnek, hogy az ut kövezeite ilymódon minél kisebb arányban rongálódjék. — A topolai kereskedőegyesület szombatesti elítélja úgy erkölcsileg, mint anyagiilag kitűnően sikerült. A bálon megjelent ugyiszólván az egész topolai élőköltség. A bál közönsége a legjobb hangulatban reggelig mulatott. A bál nagy sikerrel főleg a rendezőket, Mihálovics Bélát, Dimitrijevis Nenádot, Jovánovics Velimirt, Nagy Lászlót, Schneider Dánielt és Turcsányi Bandit illeti az elismerést.

— **Jól kifejtett szarvast fogtak a kulai határban.** Kuláról jelentik: Pejcsics Gyuró gazdálkodó a napokban a földeken száguldó szarvasra lett figyelmes. Gyorsan összeszólította a szomszédokat és a szarvas üldözésére indult. Hosszas hajszá után a minden oldalról körülzárt szarvast árokba szorították, ahol leterítették és megkötözték a vadul védekező állatot. A szarvas mintegy 230—250 kiló súlyu. Pejcsics jelentést tett fogásáról a vadászegyesületnek, ahol úgy határoztak, hogy a tilalmi időre való tekintettel a szarvast a beogradi állatkertnek adományozzák. A terv kivételég a szarvast Pejcsics szállásán őrzik és etetik.

— **Rendszeres fürdés a noviszádi jódos gyógyvizben megvédi szervezetét reumától.**

— **Temerini hírek.** Az iparkamara rendelete folytán az iparos tanoncok szakmabeli előrehaladásukról kiállítás keretében kötelesek beszámolni, s a kiállításra, díjakat is tűztek ki. Temerinben ugyan minden évben rendeznek ilyen kiállítást, de most a központban tartják meg együttesen. Minden mester köteles tanoncának a kiállításra az alkalmat megadni. — Április 8-án este 8 órai kezdettel fontos igazgatósági ülés lesz az Ipartestületben. A Gazdakör is 8-án délelőtt választmányi ülést tart, melyen minden vezetőségi tag jelenjen meg. — Lucernabogár pusztítja a heréket. Az írtást minél előbb meg kell kezdeni. — Megismétlik a Cigányprimás, a Csavargólány és a nagy pénteki Krisztus-dráma előadását. A Cigányprimás második előadása április 11-én, a Csavargólányé 13-án, a Krisztus-drámaé pedig áldozóesütörtökön lesz. — A Katolikus Kör vezetősége a csecsemő halandóság megállítására előadás sorozatot rendez, melyben ismeretnő fogja a helyes gyermekápolást.

— **Noviszádi anyakönyvi hírek.** No vizádán március 29-től április 5-ig született 12 fiú és 13 leánygyermek, házasságot kötöttek Kalenics Dusan és Horvát Perszida, Driszler Friedrich és Varga Gizella, Paliesko Illés és Kovácsévics Ilonka, meghaltak: Monasevics Janka szül. Milovanovics 48 éves, Bózsics leánygyermek 2 napos, özv. Titkovics Rozália szül. Hajdu 67 éves, Dudás Sándor 41 éves, Tabakov Szófia 25 éves, Huber Lajos 19 éves, Tibai Sándor 53 éves, Klucsovicski leánygyermek 1 órá, Kozics Sztána 17 éves, Gojkovics Drága 48 éves, özv. Krsztics Jovánka 64 éves, Kiss János 3 hónapos, özv. Trifunovics Perszida 80 éves, Maljanovics Petár orosz ezredes 70 éves, Bulgarov Andrija 65 éves, Folmer János 31 éves, Ninkovics Lázár 58 éves, Paiz József nyug. városi főpénztáros 68 éves, Krausz Mihály 73 éves, özv. Alth Malvin szül. Klein 61 éves, Radosevics Iván 9 éves, Beretyán György 44 éves, özv. Pap Julia szül. Tandori 67 éves, özv. Bózsics Lenka 75 éves, özv. Sztaresev Miliana 49 éves, özv. Herberholz Mária 45 éves, Stilman Simon palánkai kántor 28 éves, özv. Amzirkova Anka 72 éves korában.

— **Részletfizetés a szenté-avatásért.** Londonból jelentik: A detroiti törvényszék öt évi börtönrre ítélte Hasselbach Szilvesztert, aki Fontaine Vilmos öreg vasgyárostól 500.000 dinári esalt ki azal a mesével, hogy nagyszere túlvilági összeköttetésej révén szenté avatlatja „Szent Gertrudius” név alatt. Az azóta elhalt károsult rokoni előadták, hogy a hiszékeny aggastyán tíz éven át járadékot fizetett a vádiottnak a „részletfizetésre szállítandó dísfény” vételáraként. A vádott cinikus nevetéssel vallotta, hogy Fontaine imakönyvet nyomott kezébe, mire ő a szinlett fensőbb ihlet hatása alatt ilyen „isteni üzeneteket” mormolt: „Vilmos! Az a legszentebb akaratom, hogy gazdagon adakozz szolgálomnak, Szilveszternek. Add neki vagyond felét, irasd nevére bankbetéteid 40 százalékát”.

— **Rigyci hírek.** Az idej tavaszi lövőverseny március 14-én lesz. — A pékek április 1-től a fehér kenyér árát 2.25 dinárról 2.50 dinárra emelték. A rozskenyér ára továbbra is 2.25 dinár marad. Az általános áremelkedésre való tekintettel a mézárások is felemeltek a borju és sertésus árát, még pedig 10 dinárról 12 dinárra, a marhahus ára továbbra is 8 dinár marad. — A báni hivatal jóváhagyta az 1937-38 évi községi költségvetést, mely szerint az idej községi pótdadó 115 százalékos lesz.

MŰKEDVELEÉS

A „Csavargólány” reprice a szubotici Magyar Olvasóköri

A szubotici Magyar Olvasóköri együttese vasárnap este zsufohlásig telt ház előtt ismételte meg a népszerű muzsikájú, mulattató „Csavargólány” című operettet. A premiérről szemben a második előadás színvonalán sokat javított, hogy a szereplők már tudták szerepeiket és a zenekar sem kalandozott el az énekszámoknál. Ismét bebizonyult, hogy az Olvasóköri társulatának erőssége az operett, sőt a közönség is kedveli ezt az agonizáló műfajt.

A szereplők ezuttal tényleg tudásuk legjavát nyújtották. Raczko Ilusnak, az Olvasóköri kitünőhangu primadonnájának nagyszerű napja volt. Temperamentumosan, tehetségesen énekelt és táncolt, sőt melegtónusu hangja a prózai részeken is érvényesült, mert melőzte a kissé bántó deklamálást.

Kóhalmi jól és elegánsan játszotta meg ezt a szerepét. Konez Dani kitünő kómikus, Bujdosó Ida tehetséges és állandóan fejlődik, Kelemen Manci kiforrott szubrett, Szabó Marci pedig eleven, rugalmas táncos kómikus. Garai Béla: színész. Keresztési Sándor és Balázs Janka játéka is dicséretet érdemel, ugyszintén az eplződszereplők is jók voltak. A betegeskedő B. Török Manci groteszk szerepében Garainé érdemelt ki tapsokat.

A jobbízlesű közönségre kinosan hatott, hogy egyes szereplők, különösen Konez Dani, tánc közben illetlen mozdulatokkal akarta fokozni a derűtséget. Ilyen eszközökre sem a darabnak, sem a közönségnek, sőt a népszerű Konez Daninak sincs szüksége.

B. L.

Nagy sikerrel szerepeltek Vrbicán a rábéli műkedvelők

A rábéli Önkéntes Tüzoltó Testület műkedvelőgárdája a vrbicai testvéregyesület meghívására nagy sikerrel vendégszerepelt vasárnap Vrbicán Szigeti József „A vén bakkancsos és fia a huszár” című népszinművével. A rendezés, a díszletek tervezését és festését Hódi József tüzoltó alparancsnok végezte dicséretreméltó szorgalommal és hozzáértéssel. Saját festésű erdőrészelete tökéletességgel tülemelkedik a megszokott falusi díszletek nivelóján.

A szereplők közül elsősorban Fehér Franciskát említtjük, aki a csaplár boldogtalanul szerelmes lányát nagyon élethűen játszotta és a betétdalok, de különösen a kardal remek betanítása is az ő

érdeme. Takács Irénke Lidi szerepét nagyon jól alakította. A csaplár Lévai Antal személyesítette meg tökéletesen. A kántor szerepét Popics Mátvás adta jól. A vén bakkancsost Molnár Antal, fiát, a huszárt Lévay Ferenc alakította nagyon jó hatással. Az együttes komikusa Tóth Mátvás volt, aki hálás szerepében sokszor ingerelte kacajra a közönséget. A sikerhez hozzájárultak még: Takács Mariska, Popics Annus, Molnár Rózi, Engi Janika, Kukli Péter, Koszó István, Lévay Lajos és Popics György. Az előadás után nagyon vig hangulatu tánc következett reggelig. A vrbicai és a rábéli tüzoltótestületek a jövőben szorosabb kulturális kapcsolatokat tartanak fenn egymással.

Tépett rózsa

Népszinmű előadás a noviszádi Polgári Magyar Dalosköri

A noviszádi Polgári Magyar Dalosköri eleget téve a minden oldalról megnyilvánuló óhajnak, szombat estére eredeti magyar népszinmű előadását tűzte ki elsőrendű szereposztásban. A női főszerepeket Gaertnerne Lépes Mariska, Schmidt Bózsike, Libis Mihályné, Szakállné Nöskek Böske, Vörös Mancika, a férfi főszerepeket: Svraka János, Hess János, Szikcsák László és Szakáll Mihály játszik. Az előadás iránt város szerte, nagy az érdeklődés.

A darab keretében bucsuzik a noviszádi közönségtől Hess János a kitünő műkedvelő, aki kato-

nai szolgálattételre vonul be. Bucsuja tehát nem végleges, mert csak háromnegyed évig fogjuk nélkülözni a kiváló szereplőt, aki már annyi derüt váltott ki a nézők ére. Mindenik előtt emlékeztetek kitünő alakításai a »Parasztkisasszony«, a »Vöröshaju«, a »Mit susog a fehér akác« című szindarabokban. A »Tépett rózsa« való felléptével bizonyára teézni fogja eddigi sikereit.

Tekintettel az óriási érdeklődésre jegyekről ajánlatos előre gondoskodni Ábrahám János papirkereskedésében vagy Libis Mihály élelmiszer üzletében.

A Helyet az ifjuságnak Novivrbáson

A noviszádi forgalmi és egyéb nyugdíjasok egyletének rendezésében szombaton este mutatták be a kiváló noviszádi műkedvelők a Greifenstein szálló kaszinótermében a „Hlipoza” című egyfelvonásos szerb vigjátékot és magyar nyelven a Fodor—Lakatos: Helyet az ifjuságnak című háromfelvonásos vigjátékot. Az előadásra szépszámu közönség gyült egybe, mely elragadtatva elismerő nyiltszini tapsokkal hálálta meg a szereplők nagyszerű és minden mértéket megítő teljesítményeit. Magyar Zoltán együttese a legkellemesebb benyomást tette a közönségre, amely tökéletesen kiforrott tehetségek játékát élvezhette. Különösen a főszerepekben Magyar Zoltán, Kacaf Armin, Hajdu Vince, László István, Spirka Inci és Oster Anny voltak kimagaslók, de a többi szereplő is pompásan illeszkedett a darab cselekményébe. Az előadás rendkívül gördülékeny, kihangsúlyozott és beleélt természetes volt, amire pedig műkedvelőknél ritkán van példa.

Az öreg tekintetes Telecskán

A telecskai „MKE” műkedvelői szép sikerrel adták elő „Az öreg tekintetes” c. három felvonásos népszinművet. A darabot ugyan a lelkes műkedvelők egy hét alatt tanulták be, s így kissé észrevehető volt a szereplők készületlensége, de azért a régi szereplők jól megállták a helyüket, s annyi sok szép siker után újabb szép eredménnyel zárták be az idei téli szezont. Most, amikor a faluhelyen szokásos vasárnapi táncmulatságok megkezdődtek, a műkedvelő fiatalság csak a minden szombaton rendezendő közművelődési estéken működik közre. A legközelebbi alkalommal az együttes a „Csavargólány”-t adja elő.

KUGLI HIREK

A noviszádi Sofőrök összes tagjait kérem, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Bauer-pályán. Az elnök.

A noviszádi alszövetség e hó 17-én, jövő szombaton este 9 órakor a Lira-vendéglőben társas estel rendez táncot egybekötve, amelyre a kuglisport minden barátját és azok családtagjait meghívja. A vacsora ára személyenként 15 dinár, de nem kötelező. Előjegyezni lehet a Lira és Bauer-vendéglőkben s a Lafajet-cégnél.

BÁCSKOGRADISTE: Juventus — BAK 217:202. Bajnoki mérkőzés, bíró Korhecz. A győztes csapatból Bákies és Bányi, a hazai csapatból Bellányi és Miklós szerepeltek legjobban. A BAK vezetősége megóvta a mérkőzést, mert a Juventus játékosainak nagyrésze nem tudta felmutatni az igazoló könyvecskét. A bajnoki mérkőzés előtt a BAK A és B csapatai barátságos mérkőzést játszottak, amely 296:185 arányban az A-csapat győzelmével végződött.

A noviszádi Fodrászok játékosait kérem, sziveskedjenek ma este 8 órára megjelenni a Fülöp-pályán a Napred elleni bajnoki mérkőzésre. A vezetőség.

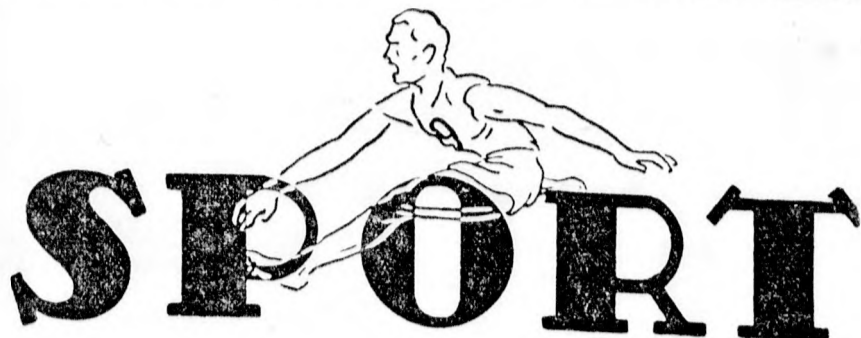
Szubotica vasárnapi sportja. Szuboticián vasárnap három bajnoki mérkőzés lesz. A SzAND a Sporttal, a SzMTC a Szláviával, a Bunyevác pedig a ZsAK-kal játszik.

Kellemes illatu és puhítja a bőrt a

SOA narancskrém

Kapható a

Soa drogeriában 2 dinártól kezdve

Jövő vasárnap lesz az első Benes-serlegmérkőzés

A jugoszláv-magyar mérkőzések anyagi feltételei

A Budapesten tartozkodó dr. Andrejevics a Középeurópai-Kupa ügyein kívül még sok mindent elintézett s mindjárt hozzátették, hogy igen kedvezően.

Elsősorban megállapodott az MLSz vezetőségével a jugoszláv-magyar válogatott mérkőzések anyagi feltételeire vonatkozólag. A megállapodás szerint a vendégcsapat a bruttó bevétel 25 százalékát kapja, 50.000 dinár garanciált összeggel. Ennyit még akkor is kap a vendégcsapat, ha a mérkőzés bevétele után esetleg kevesebb járna. Ezenkívül ígéretet kapott dr. Andrejevics arra, hogy a május 9-i mérkőzés revánssá képen az MLSz legkésőbb 1938 szeptemberéig elküldi a legjobb válogatott csapatát Beográdba.

Megegyezett továbbá a csehszlovák és román sportvezérekkel is a dr. Benes és II. Károly király által kiírt serlegmérkőzések ha-

tárnapjaiban. Az első dr. Benes vagy kisantant serlegmérkőzés május 13-án lesz Bukarestben Csehszlovákia és Románia között, a jugoszláv-román mérkőzés szeptember 6-án lesz Beográdban, a csehszlovák-jugoszláv és csehszlovák-román revánsmérkőzések pedig 1938 folyamán lesznek Prágában. A mérkőzésekre, mint említettük, dr. Benes Eduard csehszlovák köztársasági elnök értékes serleget ajánlott fel, amelyet Drahanovszki neves iparművész tervei alapján készítenek esztétikus tárgyaló tárgyként.

Végül megegyezett dr. Andrejevics a román szövetség vezetőivel abban, hogy a II. Károly román király serlegéért folyó mérkőzéseket 1939-ben folytatják a jugoszláv és román válogatott csapatok, még pedig minden év tavaszán Bukarestben, ősszel pedig Beográdban.

A három Himmelsbach közül csak a legfiatalabb győzött Zemunban

A zemuni „Narodni dom“ diszertmében vasárnap nagy ökölvívó-mérkőzést rendeztek, amelyen — mint azt előre jeleztük — a három noviszádi Himmelsbach is résztvett.

Az est kimagasló eseménye Himmelsbach Jakab mérkőzése volt Eisenreich jugoszláv bajnokkal. Himmelsbach öt menetben át jól tartotta magát, sőt fölényben is volt, a 6. és 7. menetben azonban Eisenreich került fölénybe s Himmelsbach feladta a küzdelmet.

Hasonlóképpen járt Himmelsbach II is, aki jöideig teljesen egyenrangú ellenfele volt a zemuni Pfeiffernek. A második menetben azonban Pfeiffer fejlettel ment neki a noviszádi ökölvívónak, aki a szemén megsérült és lelépett.

A legfiatalabb Himmelsbach viszont a könnyűsúlyban szép küzdelem után pontozással győzött a zemuni Büchler ellen.

Az említettekén kívül még három mérkőzés volt, amelyen beográdi és zemuni ökölvívók álltak egymással szemben. Valamennyi a beográdi versenyzők győzelmével végződött.

A mintaszerűen rendezett versenynek nagyszámu közönsége volt.

Magyarország csapala Svájc ellen

Hétfőn, Gyümölesoltó Boldogasszony ünnepén a Nemzeti-Budafok bajnoki mérkőzésen kívül több barátságos meccset is rendeztek Magyarországon. A Ferencváros Kecskeméten vendégszerepelt és 3:1 arányban győzött a KAC ellen, a Budai 11 Baján 5:2 arányban verte a Turul csapatát, a Szeged Makón 5:1-re győzött a Makkói TK ellen, Szombathelyen pedig az amatőr SzFC 4:1-re verte a profi III. kerületet, amely előző napon legyőzte a Haladást és végül az Újpest nagy formában levő

csapata 9:0 arányban verte Sopronban a város válogatott tizenegvét. Ezt az utóbbi mérkőzést végig vezette dr. Dietz Károly szövetségi kapitány is, aki a látottak alapján nyilvánosságra hozta csapatát, amely vasárnap Svájc ellen áll ki Baselben.

Szabó (Hungária) — Futó (Újpest), Bíró (Hungária) — Szalay (Újpest), Turay (Hungária), Dudás (Hungária) — Kocsis (Újpest), Cseh (Hungária), Sárosi (Ferencváros), Toldi (Ferencváros) és Titkos (Hungária). — Tartalékok: Szűcs és Zengeller (Újpest), Háda (Ferencváros).

A jugoszláv válogatott keret edzése

A magyarok ellen készülő jugoszláv A és B válogatott ma délután a beográdi Jugoszlávia pályán edzőmérkőzést tart. A B-csapat ellenfele a Jedinstvo lesz, az A-csapaté pedig a Jugoszlávia. A nagy válogatottba a szövetségi kapitányt helyettesítő Popovics Kika a következő játékosokat rendelte ki: Urech, Hügl, Matosics, Belosevics, Jazbec, Sztevovics, Lechner, Gyókies, Medarics, Tirnanics, Aca Petrovics, Lesnik, Bozsovics, Szekulics és Zeesevics. A Beográdon kívül élő játékosoknak tegnap estig kellett volna Beográdba érkezniük. Matosics, Hügl és Medarics azonban lemondták a részvételüket. Az edzőmérkőzéseket zárt kapuk mögött, közönség nélkül tartják meg.

A Dulcisz-Krivaja mérkőzést a Krivaja javára igazolták

Nagypénteken játszották le Novibáson a Dulcisz-Krivaja bajnoki mérkőzést, amelyet a cukergyári csapat nyert meg 5:2 arányban. A sztaramravicai egyesület vezetősége azonban megővta a mérkőzést azon a címen, hogy a Dulcisz igazolatlan játékost szerepeltetett s az alszövetség az óvásnak helyt adva 3:0 arányban a Krivaja javára igazolta a mérkőzést. Ezt az eredményt a mai számunkban közölt táblánkban már figyelembe vettük. A középbácskai csoport bajnoksága tehát ismét nyitott lett, mert most az OSC is olyan eséllyel pályázik az első-ségre, mint a Dulcisz.

Kniefer részegen vezette a szarajevói mérkőzést?

A BASZK vasárnap Szarajevóban játszott ligamérkőzést s azt 2:4 arányban elveszítette. A vereségért a beográdi csapat vezető-sége főleg Kniefer osztráki játékvezetőt okolja, aki több súlyos ítélettel sújtotta a BASZK-ot s annak Szekulics nevű játékosát ki is állította. Erre ugyan meg volt az oka Kniefernek, miután Szekulics azt vágta a szemébe, hogy részeg, viszont a BASZK egyik vezetőségi tagja, Gligorjevics, a Vreme munkatársának tett nyilatkozatában is hangsúlyozza, hogy Kniefer részegen vezette a mérkőzést. Eppen ezért feljelentik Kniefert a Birótestületnél s állításuk igazolására megneveznek több szarajevói tanut is. A JNSz alighanem már a mai ülésén foglalkozik ezzel az ügygel, amely egyáltalában nem válik dízere a játékvezető testületnek.

TEMERIN, TSK — Borac (Zsabaly) 1:0. Bajnoki. A TSK kis akaratlansággal a szebb eredményt is érhetett volna el. A TSK a bajnoki listán 11 ponttal, 19 góllal és 6 kapott góllal biztosan vezet.

Hogy áll a bajnokság?

Alább közöljük a petrovgrádi alszövetség, továbbá a szuboticaí alszövetség vidéki csoportjainak és a magyar nemzeti ligának bajnoki táblázatát.

A középbácskai csoportban, mint azt lapunk más helyén is megírtuk, a Dulcisz-Krivaja mérkőzést 3:0 arányban a Krivaja javára könyveltük el s ugyanilyen arányban írtuk a topolai JAK-Sziváci SC mérkőzést is a JAK javára, miután a sziváciak vasárnap 30 perces késéssel érkeztek B. Topolára.

A magyar nemzeti ligában is megváltozott a tabella tegnapi kimutatásunk óta, miután a Nemzeti hétfőn bajnoki mérkőzést játszott a Budafokkal s azt 4:0 arányban legyőzte.

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSEG:

1. Borac	9	6	0	3	43:17	12
2. Schwäbische	9	5	1	3	21:17	11
3. Vojvodina	9	5	0	4	21:28	10
4. ZsSK	8	4	1	3	21:13	7
5. Obilics	8	3	1	4	13:13	7
6. Rádnieski	9	1	1	7	5:36	3

SZUBOTICAI ALSZÖVETSEG

a) Dunai csoport:

1. Tri Zvezde	10	10	0	0	61:6	20
2. Szombori Sport	10	8	0	2	42:14	16
3. Bezdáni SE	10	6	1	3	15:22	13
4. Bajmoki AK	10	4	1	5	16:28	9
5. ZsAK	9	3	0	6	22:25	6
6. Szv. miletiesi SK	9	1	3	5	10:35	5
7. Szombori AK	10	1	3	6	12:41	5
8. Szv. miletiesi SK	10	2	1	7	12:43	5

b) Tiszai csoport:

1. Jugoszlóvn	10	9	0	1	36:11	18
2. Szentai AK	10	8	0	2	30:7	16
3. Gragyanszki	9	6	1	2	20:8	13
4. Szlavia	10	6	1	3	25:12	13
5. Obilics	9	2	1	6	12:19	5
6. B. gradistej AK	8	2	0	6	7:23	4
7. Rádnieski	10	2	0	8	10:35	4
8. Plava Zvezda	10	1	1	8	11:31	3

c) Középbácskai csoport:

1. Dulcisz	11	9	0	2	44:8	18
2. OSC	10	8	0	2	34:14	16
3. VSC	11	5	2	4	28:23	12
4. Kulai JSK	11	5	1	5	26:23	11
5. Sziváci SC	11	4	2	5	17:26	10
6. Topolai JAK	11	4	1	6	22:32	9
7. Krivaja	10	3	2	6	18:24	8
8. Hajduk	10	2	2	6	15:35	6
9. Crvenkai SC	11	3	0	8	14:33	6

MAGYAR NEMZETI LIGA:

1. Hungária	19	14	2	3	71:24	30
2. Ferencváros	20	14	2	4	73:26	30
3. Phöbus	20	14	1	5	41:22	29
4. Újpest	19	13	1	5	78:28	27
5. Nemzeti	20	11	4	5	43:33	26
6. Boeska	19	10	2	7	41:31	22
7. Szeged	19	7	7	5	28:31	21
8. Elektromos	19	8	3	8	38:39	19
9. Budai „11“	19	6	5	8	33:43	17
10. Budafok	19	6	4	9	33:62	16
11. Haladás	19	6	3	10	27:51	15
12. Kispes	18	6	2	10	45:62	14
13. III. ker. FC	20	3	2	15	13:75	8
14. Soroksár*	26	0	2	24	14:51	2

* Megszűnt.

Noviknezevác:

OBILICS—PLAVA ZVEZDA 2:2

A tiszai csoport két sereghajtója, a kiesés veszélyétől sarkalva, meglepően lendületes és erősírámu mérkőzést vívott. Az első gólt az adai csapat szerzi meg, ezt Ignjatov egyenliti, sőt néhány perc múlva Vass a vezetést is megszerzi a hazai együttesnek. Az öröm azonban nem tartott sokáig, mert a féldő utolsó percében a Plava Zvezda a noviknezeváci kapus súlyos hibájából kiegyenlített. Szünet után a helyzett nem változik, mert mindkét védelem jól működik. A mérkőzést Beleszlin hibátlanul vezette.

(37)

De az is lehet, hogy egész egyszerűen ő maga sem tudta, mert az anyja se tudta neki megmondani, amikor még életben volt. A „szepi” előnév pedig azért ragadt rá, mert olyan hatalmas szepiök barnálottak zsíros orcáján, mint Alméria legkövérebb szőlőszemei.

Rozitának dupla tokája volt és olyan karjai, hogy azok bizony lábuknak is beillették volna. A test-sulya másfél métermáza, ami csak azért nem tette nevéssé, mert elég magas volt a termete. Hangját, amely a sok italtól és szivarozástól — mert Rozita állandóan szivarozott — egészen rekedt volt, szívesen kölesönléte volna akármelyik tengerészkapitány, hogy az orkán tombolását keresztülsüvitse vele. Szeretett inni, dalolni, kacagni, viceket mondani, szóval pompásan szórakoztatta vendégeit. Az ő mulatójában voltak a legkitünőbb italok, a legszebb pincérlányok és a legjobb muzsika.

Es itt énekelt Hill Bob, egy hatalmas termetű, nagyon szomorú szemű néger, aki fátyolos hangján olyan fájdalmasan szép dalokat énekelt, hogy még azoknak a szeméből is kiszökött a könny, akik egyetlen szót sem értettek a dalok szövegéből. De nem is volt szükség erre. Hill Bob szeme és arca mindent kifejezett. Nem volt olyan szomorúság, vágyódás, sóhaj és szenvedés, amit bársonyos szeme és fényes fekete arca el nem árult volna. Amikor ő énekelt, még a legduhajabb kedvű vendég is elcsendesedett. Talán az is szerepet játszott ebben, hogy olyan erősnek látszott Bob, mint aki a mulató minden vendégét egymaga kihajigálja, ha megharagítják. Pedig ilyesmitől nem kellett tartaniok. Sokkal több szenvedés gyült össze ennek a szegény néger énekének a szívében, semhogy embertársainak fájdalmat tudott volna okozni.

De még Rozita is kesztyűs kézzel bánt vele és szép, szelíd szóval kérlette:

— Bob... énekelj nekünk valamit!

Aztán fenyegető tekintettel végignézett vendégein és hangsúlyozva hozzátette:

— Meglátod Bob, mindnyájan esendben maradunk, amíg te énekelsz...

Ugy is történt. A poharakat letették, a jazz ünnepélyes hangos-sággal jelezte, hogy figyelmet kérnek, aztán pillanatnyi teljes csend lett. Hill Bob megállott a zeneszek előtt és énekelni kezdett:

Néger az én édesanyám,
Néger az én édesapám,
Néger vagyok...
Szívemben sir a fájdalom,
Amíg reszketve száll dalom:
Néger vagyok...
A fehér férfiak megvetnek,
A fehér lányok kinevetnek,
Néger vagyok...
Hazámban éhen haltam volna,
Itt állok most, busan dalolva:
Néger vagyok...

Tudjátok, mennyi zokogás van Ebben a csendes dalolásban:

Néger vagyok...

Szívem hazámba visszavágyik,

Hiába minden, én halálig

Néger vagyok...

Nem mehetek én többé vissza,

A szám a szemem könnyét issza

Néger vagyok...

Isten veled, jó édesanyám,

Isten veled, jó édesapám,

Én meghalok,

Néger vagyok...

Ritkán akadt vendég, aki a verset is megértette, de még sem volt senki, akire Hill Bob szomorú dalolása ne lett volna hatással. Még akkor is, ha látszólag vidámabb nótát adott elő. De ez a vidámság is olyan furesza volt, olyan rengeteg szomorúsággal volt keresztülszöve, hogy a vendégek szívet különös érzések szeritették össze. Hiszen valamennyien messziről jöttek, ilgen világokból sodródtak ide és valamennyien vágyódtak oda, ahol a hazájuk van. Ha nem is értették meg, hogy miről énekel Bob, de kitalálták és megéreztek, hogy ez a szomorú fekete férfi az afrikai őserdők sirtalja, ahol a szülei élnek, ahol a hazája van és amit örökre elhagyott, hogy pénzt keressen és szegény szüleit is megmentse az éhhaláltól.

Amikor Bob énekelt, még Pepita és Lola is szájtátva, mozdulatlanul állott. Pedig ők ketten, a Tubafa Árnyéka két szép pincérlánya, az egész éjszakát végig szokták kacagni, hogy a vendégek kedve minél magasabbra szálljon. Ez a két fiatal spanyol lány, akiket egyik asztaltól a másikhoz ráncigáltak a vendégek és akik szívesen felperdültek az asztalok tetejére is, olyan esendben hallgatta Bob énekét, mintha fátyolos hangjának igézete alá kerültek volna.

Az egyik asztal mellett két férfi ült. A vendégek nem ismerték őket, de annál többször volt dolguk velük Alméria rendőreinek. Egyformán hirhedt gazember volt mind a kettő, bár korban nagyon különböztek egymástól. Az egyik zörgöcsontu, őszhajú kis emberke volt, ezer ráncal az arcán. Egyik szeme egészen hiányzott, kiverték régen egy verekedés alkalmával. De a másikkal is csak pislogni tudott. Vakszemnek nevezték, de ezt a nevet olyan reszkető tisztelettel ejtették ki, mintha világhíresség nevet vennék a szájukra.

A másik fiatal, izmos, kemény szép szál legény volt, de csak a bal kezét tudta használni. Azonban ez is elég volt neki, hogy végrehajtsa azt a rengeteg gyalázatosságot, ami a lelkét terhelte. Félkézzel is le tudott ütni egy embert, sőt három-négytagu bandát is elintézett. Ennek a fiatal legénynek Suta volt a neve és Vakszemmel együtt Szepiös Rozita legbelső környezetéhez tartozott. (Folytatjuk!)

KÖZGAZDASÁG

Petrovgrad mezőgazdasági kamarai kirendeltséget kér

Jó munkát végzett az elmúlt esztendőben a Bányai Mezőgazdasági Egyesület

Petrovgradról jelentik: A Bányai Mezőgazdasági Egyesület vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését Petrovgradon Lederer György csókai nagybirtokos egyesületi elnök elnöklétével. A vezetőség jelentéséből, amelyet Osztrogonac titkár olvasott fel, kiténik, hogy

az egyesület fennállása óta az elmúlt esztendő volt a legeredményesebb.

Tíz évi fennállása óta az egyesület olyan súlyt szerzett, hogy minden fórum meghallgatja véleményét és így befolyhatott az összes kérdések intézésébe. Többek között kihatással volt a mezőgazdasági kamarák fennállásáról szóló rendelet meghozatalánál és eredményes mozgalmat indított, hogy a tervezett gabona közraktárak egyike Petrovgradon épüljön fel. A földművelésügyi minisztérium egyik leiratában már értesítette is az egyesületet, hogy

az egyik sziloszra számíthat.

Az egyesület anyagi helyzete is javult az elmúlt évben, amennyiben az államtanács a javára ítélte meg a Trifolia magtisztító átlomás fél tulajdonjogát, ami negyedmillió dináros értéket képvisel. A társtulajdonos a noviszádi Agrária szövetkezet. A hivatalos lap a Poljoprivrednik előfizető tábor az elmúlt évben 30 százalékkal növekedett. A jelentés végül megállapítja, hogy az elmúlt gazdasági év a hozam tekintetében kielégítő volt és ennek következtében a földművesosztály vásárló ereje növekedett.

A földművesek azonban még mindig nincsenek túl a mélyponton, különösen a katasztrofális tisztázás jövedelem magas szorzószáma szorítja őket.

A közgyűlés a jelentést vita nélkül egyhangulag tudomásul vette és megadta a vezetőségnek a felmentvényt, majd a vezetőségbe újra megválasztotta Lederer Györgyöt, Csóka, Schulhoff Józsefet, Padej, Lukovics Nikolát Boka, Marok Ernőt, Száresa, Krumenacker Károlyt, Cvekov Mitát, Bosnyák Dusánt, Petrovgrad, ing. Sztankovics Obradot, Obilicsevo, Barta Sándort, Debeljaesa, ing. Sz'ány Feodort, Kikinda és Maresieses Danesikát, Vujiasevo. A felügyelő bizottság tagjaivá dr. Pesics Aront, Nikics Szávát, Szabó Antalt, ifj. Bohn Józsefet és Gardinovaeski Zsivát választották. Klijer János, Vrsac az egyesület alelnöke levélben bejelentette tisztaságáról való lemondását. A közgyűlés a lemondást elfogadta és egyhangulag jegyzőkönyvi közönetet szavazott meg Kliernek eddig kifejtett munkásságáért az egyesület érdekében.

A napirend tárgyalása után általános vita keletkezett, amelynek során számos előterjesztést tettek. Jagodics Joca indítványozta, hogy az egyesület járjon el az illetékes hatóságok előtt annak érdekében, hogy

Petrovgrad mezőgazdasági kamarai kirendeltséget kapjon és hogy minden mezőgazdasági akadémiát végzett személy, azaz diplomált gazdasz automatikusan tagja legyen a kamarának.

A közgyűlés az indítványt elfogadta. Budisin Jovan, Kikinda kifogásolta, hogy a sertés, baromfi és tojás kiviteli kontingenseiből Bányát még megközelítőleg sem kapta meg az öt megillető részt. Jagodics Joca újabb indítványa arra vonatkozott, hogy a Prizad az egész évre állapítson meg egy-séges gabonaárát, hogy elő ne fordulhasson, hogy egyes gazdák 80 dinárért, mások viszont 180 dinárért adják el gabonájukat. Lederer György elnök válaszolt az indítványra és kifejtette, hogy ennek keresztülvitele lehetetlen, amennyiben a gabonaárakat a nemzetközi piacon megnyilvánuló kereslet és kínálat változtatja. Jagodics Joca ismét szót kért ezután és kérte, hogy

az egyesület fejtsen ki akciót az állattenyésztés fellendítésére,

tolmácsolta a debeljácsai gazdák kívánságát, akik az állatdíjazás bevezetését indítványozták. A kérdéshez Merkl Péter a Bácskai Mezőgazdasági Egyesület igazgatója is hozzászólt, bejelentette, hogy a Bácskában már van egy ilyen akció, amelynek főszekőze a legelők megjavítása és örömmel üdvözli a javaslatot. A debeljácsai kívánságára vonatkozóan viszont Osztrogonac Ivan titkár bejelentette, hogy a bányai hivattól kértek segítyt a szép állatok díjazására és a tervek szerint az állattenyésztőket az egyesület dísz oklevéllel fogja kitüntetni. Dimitrijevijs tájékoztató szolgálat bevezetését kérte, amely állandóan informálná a termelőket a keresletről és a kínálatról, majd a szilosz kérdést tette szövé és annak a nézetének adott kifejezést, hogy

a petrovgradi szilosz veszélyben van, mert a kereskedőegyesület akciót indított ellené.

Osztrogonac Ivan válaszában hivattkozott a jelentés erre vonatkozó részére, majd részletet olvasott fel a Privilegizált Agrárbank jelentéséből, amely szerint a kereskedők félelme a szilosztól teljesen indokolatlan és csak két oka lehet: A gabonakereskedők vagy sokkal konzervatívabbak, mint a földművesek, vagy pedig konkolylyal akarják csökkenteni a buza minőségét és növelni a hasznot.

Budisin Joca kérte, igyekezzék az egyesület odahatni, hogy a földadó 33 százalékos felszámítása ne csak három évig, hanem továbbra is maradjon érvényben.

Bosnyák Dusán kérte, hogy az egyesület indítson akciót egy Petrovgradon létesítendő gazdasági középiskola érdekében, majd a közgyűlés véget ért.

Ezidén is megismétlik a nagyjelentőségű építőipari tőzsdét a budapesti nemzetközi vásáron

Budapestről jelentik: A budapesti nemzetközi vásárnak egyik igen nagyjelentőségű intézménye az építőipari tőzsde, amelyet a vásár területén tartanak meg. A múlt évben már közel 11 ezer vaggon különböző építőanyag cserélt gazdát ezen a tőzsdén, amelynek forgalma az április 30-án kezdődő idei budapesti nemzetközi vásáron a jelek szerint még sokkal nagyobb lesz. Csak fokozza ennek az intézménynek a jelentőségét az, hogy az ott elkelt építőanyagok szállításánál a magyar vasutak tíz százaléka fuvardíjkezelményt adnak.

A vásár építőipari tőzsdéjén csaknem teljes számmal jelennek meg a magyarországi építőanyagkereskedők és az európai államok szakmabeli prominens cégeinek képviselői. Amíg a belföldiek itt szerzik be szükségletüket, addig a külföldiek nem csupán üzletkötések miatt jönnek, hanem azért is, hogy a maguk és hazájuk javára újabb exportpiacokat is jelentő összeköttetéseket szerezzenek.

A nagyközönség is megfelelő hasznot húz az építőipar ilyen nagyarányu felvonulásából, mert a vásáron — bár elsősorban a szakmabeli kereskedők kedvéért —

kiállításra kerülnek az építőipar újdonságai, a legmoder-

nebb és legelőszerebb építkezési anyagok is,

amelyeknek megismerése kitünő útmutatást ad bármilyen tatarozáshoz vagy építkezéshez és kétségtelenül fokozza az építkezési kedvet.

Jugoszláviából a budapesti nemzetközi vásár központi irodájához érkező napi jelentések tanúsága szerint napról-napra növekszik a nagyközönség érdeklődése. Az a körülmény, hogy ezidén nemcsak a magyar vasutakon és hajókon, de a jugoszláv vasutakon is féláron lehet a budapesti nemzetközi vásárra utazni, kétségtelenül fokozza az utazási kedvet és az is, hogy vízum nélkül léphető át a határ s hogy utólag Budapesten szerezhető be a vízum mindössze 2 pengő 50 fillérért. A rengeteg egyéb kedvezmény igénybevételére is jogosító vásárigazolvány ára mindössze 50 dinár s máris beszerezhető minden utazási és menetjegyi irodában, továbbá a vásár összes tb. képviselőinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál, valamint Beogradban a magyar kereskedelmi képviselet utazási osztályánál: Jakšićeva ucca 2. A vásárigazolvány teljes részletességgel sorolja fel a rengeteg kedvezményt és a tudnivalókat. Az utazási kedvezmény az odaútazásra április 20-tól május 10-ig, a visszautazásra április 30-tól május 20-ig érvényes.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara iparos szaktanfolyamokat rendez

A különböző szakmák részére több helyen tartják meg a tanfolyamokat

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara iparfejlesztő tanácsa Dragiša Mijatović elnök vezetése mellett ülést tartott, amelyen az iparosokat érdeklő időszere kérdésekről tárgyaltak.

Az ülésen először tudomásul vették a tanács múlt évi munkájáról szóló jelentést, majd az 1937. évi munkatervet tárgyalták le. Elhatározták, hogy Noviszádon és a kamara területén levő többi helységeken is szaktanfolyamokat rendeznek az egyes iparágak részére. A szaktanfolyamok egy részét a mesterjelöltek, másik részét pedig a tanoncok hallgatják majd.

A terv szerint a következő helyeken rendeznék meg a szaktanfolyamokat:

asztalosok részére: Kulán, Apatinban és Crvenkán;

borbélyok és fodrászok részére: Novi Vrbáson, Szuboticán és Szomborban;

cipészek részére: Szuboticán, Szomborban és Mali Igyoson;

szabók részére: Crvenkán, Temerinben és Bajmokon;

szobafestők részére: Szuboticán;

fémiparosok részére: Szuboticán.

Mesterképző vizsgára készülők részére Sztara Pazován, Ilokon, Telen, B. Palánkán, továbbá az összes helyeken, ahol mestervizsgáztató bizottság működik: így Noviszádon, Szuboticán, Szomborban és Sztari becején tartanak majd szaktanfolyamot.

A tanoncok általános kiképzését célzó tanfolyamokat Csonoplyán, Szvetozár Mileticsen, Vajszkán, Csiben, Bulykeszen, Veprovácon, Kiszácson, Cserevicsen és Pacion rendeznek majd.

Ezeket felül Noviszádon még több anyag ismertető tanfolyamokat rendez majd így fémiparosok, fafeldolgozók, bőr és textil iparosok részére, továbbá tanfolyamokon tanítják majd az iparosok kalkulációját, az egyszerű könyvelést és geometriai számolást.

Az ülés végén elhatározták, hogy az iskolai év végén az inasok munkáiból kiállítás rendeznek és a legjobb munkát mutató inasokat megjutalmazzák. A jutalom betétkönyv és oklevél lesz.

HIRDESSZEN a Reggeli Újságban

AZ EGÉSZSÉGES ALLATOK KÜLLEME ÉS VISELKEDÉSE

(Folytatás!) (242)

(Elolvasás után vágjuk ki és őrizzük meg.)

Vemhes állatokat nem szabad tuleröltetni, kiméletesen kell dolgoztatni, de nem szabad az ellekező végtelbe sem esni s teljesen felmenteni még könnyű munka alól is. Ez megint veszedelmes volna, mert a vemhes állatnak is szüksége van mérsékelt mozgásra, különben anyagcseréje nem lesz élénk, elhízik, elnehezedik s a szülés nem lesz akadálytalan. A tejelő tehenet leborjazás előtt 6—8 héttel fokozatosan kell apasztani (szárazra állítani). A vemhes lovat nem szabad hosszabb ideig gyors tempóban hajtani; nem szabad véle nehéz terhet huzatni. Különösen akkor kell nagyon vigyázni, ha hegyről lefelé hajtjuk. Megfelelő pihenést kell engedni, de ha a szabadban pihentetjük, ügyeljünk, hogy lehetőleg szélétől védett helyen álljunk meg vele. Hűvös időben gondosan takarjuk be. Esős időben lehetőleg úgy dolgoztassuk, hogy hi deg eső órákon át ne verje. Csuszós utakon megfelelő éles vasalásról gondoskodjunk.

Gondatlan durva bánásmód, rugás, ütés, erőművi elvetéltést okozhat. Ezért ha csúki lehetséges helyezzük el oly rekeszben, állásban, vagy boxban a vemhes állatot, ahol szomszédja részéről nem érheti rugás, döfés stb.

Kiseb állatok (juhok, sertések) szintén kiméletes bánásmódban részesítendők. Ügyeljünk arra is, hogy az ápoló személyzet azokat például ojtás alkalmával a földre ne ejtse.

Vemhes állatok alá mindig bő és tiszta, száraz almot adjunk. Jó a szezakázott alom. Az alom hátul jó magas legyen, különösen akkor, ha az állás erősen lejt, hogy az állatok vízszintesen fekhessenek.

Az ellés közeledtekor a lovakról leszedjük a patkót. A kűszöbön álló ellés előtt az állatok tőgye megduzzad s a far mindkét oldalon besüpped, a fark lötyög s a péra élénk vörös, duzzadt, nyálkaesap lóg ki belőle.

Az ugynevezett előkészítő fájdalomak leghosszabbak lónál, 6—24 óráig, tehénél, sertéseknél jelentékenyen rövidebb ideig tartanak (néha csak 1—2 óráig).

Helytelen, ha a gazda a szülőutakban megjelenő vízhiányt fel szakítja, mert annak az a hivatása, hogy a szülőutakat tágyítsa. Felszakítása csak akkor indokolt, ha a lábak és a fej már a péraajkak között vannak.

A tolófájdalmak alatt megszületik a magzat. Ezeknek tartama lónál körülbelül félóra, tehénél 3—4 óra. Juhok és kecskék 3—4 óra alatt világra hozzák magzataikat. A malacok néha 5—10 percen

ként, néha hosszabb időközökben jönnek a világra.

A köldökzsinór rendszerint magától elszakad vagy az anya elrágja, ha ez nem történne meg, akkor beavatkozhatunk.

A magzatburkok az utófájdalmak alatt távoznak. Lónál néhány perc, szarvasmarhánál néhány óra alatt. Szarvasmarhánál azonban sokszor egy-két napig is visz szamaradnak.

Semmiféle állatnak se engedjük meg, hogy a magzatburkokat felfalja, mert ez kerdődzőknél emésztési zavarokat okoz, a göbe pedig a magzatburkok után a malacokat is felfalja.

Rendes lefolyású szülésnél semmiféle beavatkozásra sincsen szükség. Ha azonban a tolófájdalmak órákig tartanak anélkül, hogy a magzat megjelenne, legjobb szakértő állatorvos segítségét igénybe venni. Készítsünk elő meleg vizet, tiszta mosdótalat, törülközőt s ha van, új kötelet, vagy pedig főzzük ki a régit jól. Gondoskodjunk valamilyen fertőtlenítő szerrel is.

Ellés után a méhből eleinte sűrű vöröses, később higabb barnás színű váladék szivárog, a méh összehúzódik s a has és far 2—4 hét múlva ismét feszes lesz és visszanyeri eredeti alakját. Csak petyhüdt szervezettű és öreg állatok hasa marad szülés után is nagy.

Ellés után gondoskodjunk róla, hogy az anya nyugodtan, zavartalanul pihenhessen. Hideg légvonattól óvjuk, mert ebben az időben rendkívül érzékeny.

A magzatburkok eltávolítása után mossuk meg langyos vízzel az anyaállat farát, farkát, a padlót mossuk fel lehetőleg fertőtlenítő oldattal, aztán adjunk tiszta bő almot. A padló lejtését vastagon felhalmozott alommal egyenlitsük ki, mert legítős helyen méhelőeséstől kell tartanunk. Ha ez mégis bekövetkeznék, néhány napig páraelzáró készüléket adjunk rá. Ezután csutakoljuk szárazra az anya szőrét, tőgyét pedig kenjük be tiszta zsírral vagy még jobb vaselinnel.

Az első héten adjunk az anyának finom, elsőrendű réti szénát, kevés olajpogácsát, répát és langyos korpás vagy lisztes ivósat. Zöld takarmányt vagy szalmát ne adjunk, mert ezeknek nagy tömege a méhre nyomást gyakorol, a hüvelyes magvak felfuvódást, a romlott (penészes, dohos) takarmányok s a savanyu tej vagy törkölyfélék pedig gyomor-bélhurkot okoznak. Ezt pedig az ujszülött is megérzi.

Ha a magzatburkok lónál és sertésnél egy nap, szarvasmarhánál legfeljebb két nap alatt el nem távolodnak, állatorvos segítségét kell igénybevenni, különben a magzatburkok rothadásnak indulnak és az anya súlyos megbetegedését, sőt elhullását idézik elő.

VII. noviszádi nemzetközi tenyészállat, baromfi, bor és mezőgazdasági gép-kiállítás és vásár
szövetségi vadászati kiállítás
1937 április 17-21

50 százalékos vasúti kedvezmény

Telefon 24-06 és 33-85. - Sürgőny cím: Izložba. - Levélcím: Izložba Novi Sad.

50 százalékos vasúti kedvezmény

Tőzsde

BEOGRADI ÉRTEKTŐZSDE
 Devizák; kínálat—kereslet dinárokbán
 1937 április 6.

London 216.02—213.96, Páris 202.81—201.37, Newyork 4371.06—4334.95, Genf 1003.57—996.45, Milánó 232.27—229.19, utalvány 225, Prága 153.75—153.61, Berlin 1769.40—1755.52, Brüsszel 741.02—735.95, Bécs 805—795, Amszterdam 2404.06—2391.66, Szaloniki 32.10—31.40, Varsó 885.23—828.73, London magánkli ring 238.80—237.20, Berlin magánkli ring 1237.02—1217.02.

Allampapírok: 2 és fél százalékos ratna steta, prompt 409—408.25, kötés 409—408.50, 8 százalékos külföldi kölcsön, kötés 96.25—96, 7 százalékos Blair kölcsön, kötés 86.75, 4 százalékos agrár kölcsön 52.50—52.

Részvények: Narodna banka 7340, Privilegizált agrár bank 199—197.50, kötés 197.50.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78 kgos, 2 százalékos, bácskai Noviszád környéki 178—180, Szombor környéki 178—180, középbácskai 178—180, felsőbácskai 178—180, tiszai uszályból 185—187, bácskai és bánáti Duna uszályból 184—186, begaj uszályból 185—187, felsőbánáti 178—180, délbánáti 176—178, szerémi 178—180, szlavóniai 178—180. — Rozs, bácskai 144—146. — Arpa, bácskai 64 kgos 122.50—125, szerémi 64 kgos 122.50—125. — Zab 102.50—105. — Tengeri bácskai 94—96, bánáti új 92—94, szerémi új 94—96, ingyiai paritásban áprilisra 95—97, uszályból áprilisra 98—100. — Buzaliszta bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 255—265, kettős 235—245, ötös 215—225, hatos 185—195, hetes 155—165, nyolcas 107.50—112.50, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 250—260, kettős 230—240, ötös 210—220, hatos 180—190, hetes 150—160, nyolcas 107.50—112.50. — Buzakorpa jutazsákokban bácskai és szerémi 88—90, bánáti 86—88, jutazsákokban uszályból 90—92. — Sertézsír 25 kilós kánában, bruttó nettoért 1225—1250. — Irányzat: tartott. — Forgalom: közepes.

NYILTTÉR

Feleségem Gézer Péterné született Weisz Mária tölem szó nélkül eltávozott ezért az esetleges tartozásaiért semmi nemű felelőséget nem vállalok.

Noviszád, 1937 IV. 7.

GÉZER PÉTER

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

KÜSZÖNETNYILVANITAS

Mindazoknak, akik felejtethetlen ferjem illetve édesapánk

Dalitz József

nyug. városi főpénztáros

halála alkalmából részvétükkel valamint virágadományokkal és a temetésén való megjelenésükkel mély fájdalomunkat enyhíteni igyekezték ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család

Tel. 33-30

Uránia-mozi

Tel. 33-30

Ma

Zilahy Iren és Hálmay Tibor a

Táncos éjszaka

című víg hangosfilm operettben **Max Hansen**-nel

Új kerékpárszaküzlet

Szubotícán

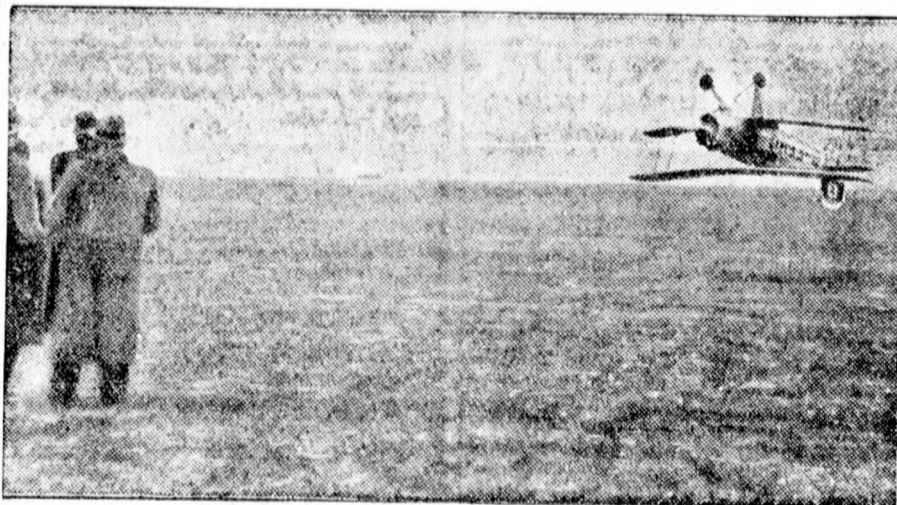
Kralja Aleksandra 11

Super rádió Heckingernél

ZENITH - OLIMPIA és LOUD kerékrárok olcsók és nagyszerűek!

A Kinában levő Hong-Kongot angol hadikikötővé építik ki.

Graf Hagenburg, a múlt évi műrepülés világbajnoka, készül az idei versenyre.

AVALA MOZI

Április 5-7 hatló—szorda
 A szezon legmulatságosabb filmje, csupa jókedv, csupa kacagás W. Shakespeare híres darabja

A windszori víg nők

Magda Schneider, Leo Slezak, Ida Wüst, Ellen Frank főszereplőkkel

Kereslet

BEJÁRÓNÖT azonnalra keresek. Petra Zrinyiskog 37. 1763

JÓFORGALMU büfé és trafikhoz elszámolói vagy társat azonnali belépésre keresek. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 1755

APRÓ-HIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12 dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 4 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

Tanulóleányt felvesz Csajági nyomda, Kralja Petra II. ul. 2. (Jevrej-szka) 1762

FODRÁSNÖT azonnali belépésre keresek. Katanics Iván, Dubrovački put 15. 1756

ELARUSITONÖ és tanulóleány felvételik. Veliki Pariski Magazin, Noviszád. 1757

ELARUSITONÖT felvesz a Dorra staedter cukrászda. 1758

Különféle

Mindennyelvű használt könyveket, különösen egész könyvtárakat, veszel. Menahem Papo, Noviszád, Kralja Aleksandra 13. 1614

Trencskotok gyapjuszőövetből 390 lin., felöltök, divatos női kabátok, öltönyök, szövetek nagyon olcsón kaphatók. „Mika“ Beograd, Pasiceva 6, az udvarban. A házban két üzlet van, „Mika“ a bal oldalon. 1729

Eladó

Borbélyüzlet Szentá legforgalmasabb helyen eladó. Erdeklődni Gesztési József kereskedőnél, Szentán. 1748

SINGER VARRÓGEP, alig használt, kifogástalan állapotban levő, 3 darab (férfi) üzembeszűntetés miatt jutányosan eladó. Tölgyesi és Szentá, Bácska Topola. 1745

Allást keres

Vegy. kereskedősegéd, négy középiskolával, szerb, magyar és német nyelvtudással állást keres. Ajánlatokat kér: Weisz Jenő, Noviszád, Kralja Petra II. 47 (Futaki ut). 1753

Deutsches Fraeulcin mit serbischer Sprachkenntniss und Zeugnissen sucht Stelle zu Kinder bei guter Familie. Adresse in der Verwaltung des Blattes unter „Kinderfreundin“. 1752

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
 Telefon: 21-37, éjjel 20-58
 Felelős kiadó: **Andree Dezső**
 A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
 Pretpiata — Előfizetés:
 Egy óra . . . . . 20'— dinár
 Két óra . . . . . 40'— dinár
 Három óra . . . . . 55'— dinár
 Félévre . . . . . 110'— dinár
 Egész évre . . . . . 200'— dinár
 Izlazi svakodnevno - Megjelenik naponta
 Pošt. čekovni račun — Postacsékk számla:
 Zagreb, 46.692